

Vergaderjaar 1993–1994

22 531

Wijziging van de Auteurswet 1912 in verband met de rechtsbescherming van computerprogramma's

22 600

Wijziging van de Auteurswet 1912 inzake het reprografisch verveelvoudigen van geschriften

Nr. 14

VERSLAG VAN EEN MONDELING OVERLEG

Vastgesteld 22 september 1993

De vaste Commissie voor Justitie¹ heeft op 16 september 1993 overleg gevoerd met de Staatssecretaris van Justitie over de wetsvoorstellen:

- **Wijziging van de Auteurswet 1912 in verband met de rechtsbescherming van computerprogramma's (22 531);**
- **Wijziging van de Auteurswet 1912 inzake het reprografisch verveelvoudigen van geschriften (22 600).**

De staatssecretaris was tijdens het overleg vergezeld van ambtenaren van zijn ministerie, van wie mevrouw mr. J. Meijer-van der Aa deelnam aan de beantwoording van de gestelde vragen.

Van het overleg brengt de commissie bijgaand woordelijk verslag uit, dat is vervaardigd door de Stenografische dienst.

De voorzitter van de vaste Commissie voor Justitie,
Swildens-Rozendaal

De griffier van de vaste Commissie voor Justitie,
De Gier

¹ Samenstelling:

Leden: Stoffelen (PvdA), V. A. M. van der Burg (CDA), Schutte (GPV), Krajenbrink (CDA), Korthals (VVD), Wiebenga (VVD), Laning-Boersema (CDA), Dijkstal (VVD), Vermeend (PvdA), Brouwer (GroenLinks), Kohnstamm (D66), Wolffensperger (D66), ondervoorzitter, Swildens-Rozendaal (PvdA), voorzitter, Van Traa (PvdA), De Hoop Scheffer (CDA), Soutendijk-van Appeldoorn (CDA), Van de Camp (CDA), Biesheuvel (CDA), Jurgens (PvdA), Koffeman (CDA), Kalsbeek-Jasperse (PvdA), Zijlstra (PvdA) en M. M. van der Burg (PvdA).

Plv. leden: Apostolou (PvdA), J. T. van den Berg (SGP), Koetje (CDA), Dees (VVD), Te Veldhuis (VVD), Van der Heijden (CDA), Rempt-Halmmans de Jongh (VVD), Vliegthart (PvdA), Sipkes (GroenLinks), Scheltema-de Nie (D66), Groenman (D66), Van der Vaart (PvdA), Middel (PvdA), Tegehaar-Boonacker (CDA), Bijleveld-Schouten (CDA), Doelman-Pel (CDA), Hillen (CDA), Stemerink (PvdA), Vreugdenhil (CDA), Leerling (RPF), Van Nieuwenhoven (PvdA) en Van Heemst (PvdA).

Stenografisch verslag van een mondeling overleg van de vaste Commissie voor Justitie¹

Donderdag 16 september 1993

Aanvang 9.30 uur

Voorzitter: Jurgens

Aanwezig zijn 3 leden der Kamer, te weten:

Korthals, Jurgens en Koetje,

alsmede de heer Kosto, Staatssecretaris van Justitie.

De **voorzitter**: Bij ontstentenis van de voorzitter van de commissie open ik dit mondeling overleg. Ik heet de staatssecretaris en zijn medewerkers van harte welkom.

Op het eerste wetsvoorstel zijn een aantal amendementen ingediend. Verder hebben de heer Koetje en ik een aantal ontwerp-amendementen op het tweede wetsvoorstel doen circuleren. Ik denk dat het nuttig is, daarover te spreken, hoewel het moeilijk is het woord te voeren over stukken die nog niet officieel zijn ingediend. Het lijkt mij juist, de ontwerp-amendementen als bijvoegsel bij het verslag van dit mondeling overleg te voegen. Wij kunnen er dan gewoon over spreken en hoeven ze niet nader uiteen te zetten, wat veel tijd zou kosten.

(Het bijvoegsel is opgenomen aan het einde van dit verslag.)¹

De **voorzitter**: Wat mij betreft, kan de staatssecretaris straks zijn commentaar geven op de (ontwerp-)amendementen. Op die manier komen wij snel ter zake, denk ik. Hoe denkt de heer Koetje over deze wijze van werken?

De heer **Koetje** (CDA): Die vind ik

prima, als maar uit het verslag voldoende duidelijk blijkt dat de wijzigingsvoorstellen op het tweede wetsvoorstel echt ontwerpen zijn.

Ik denk dat wij ons nu uitsluitend kunnen toeleggen op de amendementen.

De **voorzitter**: Dan stel ik het eerste wetsvoorstel (nr. 22 531) en de daarbij voorgestelde amendementen aan de orde. Met de heer Koetje ben ik het eens dat het voldoende is als de staatssecretaris op de amendementen reageert.

Staatssecretaris **Kosto**: Voorzitter! Ik kan mij heel goed vinden in uw werkwijze. Op deze manier wordt het een laboratorium-ochtendje. Ik merk nog op dat de kans bestaat dat ik weggeroepen word om aanwezig te zijn in de plenaire vergadering van de Kamer, maar dat dit niet op zeer korte termijn het geval zal zijn.

Voorzitter! Ik heb geen behoefte aan het houden van algemene beschouwingen, maar vooraf wil ik nog wel het volgende naar voren brengen. Over het implementeren van een richtlijn zegt artikel 189 van het EG-verdrag dat de lidstaten de vorm en de middelen mogen kiezen ter uitvoering van die richtlijn. Er mag dus meer komen in de implementatie dan de richtlijn gebiedt. Ik weet dat dit een discussiepunt tussen de Kamer en de regering is. Als wij niet, ik zou bijna zeggen klakkeloos, de inhoud van een richtlijn in onze eigen regelgeving implementeren, hangt dit wel eens samen met het systeem van de regelgeving waarover wij beschikken

en waarin die richtlijn ingepast moet worden. Wij kunnen dan niet de woorden van de richtlijn zonder meer overnemen. In zo'n geval is er sprake van het inbouwen in de systematiek van onze eigen regelgeving.

Voorts komen er door de implementatie van de richtlijn wel eens lacunes aan het licht in bijvoorbeeld de rechtsbescherming. Hiervan is sprake als wij de richtlijn zonder meer overnemen en ons daartoe beperken. Het moet dan uit een oogpunt van de verantwoordelijkheid van de regering inopportuun geacht worden om zoiets te laten gebeuren. Dat kan dus een reden zijn om iets meer te doen dan waartoe de richtlijn gebiedt.

In de Kamer wordt wel eens de veronderstelling geuit dat mijn medewerkers en ik nogal geneigd zijn om onze oren naar de commissie te laten hangen. Misschien is het niet gek om daar in dit verband iets over te zeggen. Welnu, het is ook mijn plicht om de machtsfactor van de commissie in te schatten met het oog op het feit dat Nederland in de ogen van de commissie in gebreke is. Die kan naar het Hof gaan. Ik ben dus gehouden om de risico's van een veroordeling in te schatten. Het oordeel van de commissie kan dus wel eens relevant zijn.

Ik wil wat dit betreft ook even de tijd markeren. De richtlijn is per 1 januari van het lopende kalenderjaar van kracht geworden. Wat dit betreft, is Nederland dus al in gebreke. De heer Koetje veronderstelde dat er geen plenaire behandeling meer nodig zou zijn. Ik spreek nog wel de hoop uit dat de plenaire behandeling op korte termijn

mogelijk is en dat daarbij beslissingen genomen kunnen worden.

De heer **Koetje** (CDA): Laten wij het niet over het tempo hebben. Ik wil er geen jij-bak van maken, maar daar is nog wel een en ander over te zeggen.

Staatssecretaris **Kosto**: De datum van 1 januari 1993 noemde ik in vaststellende zin. Uit het schriftelijk verkeer tot dusverre blijkt overigens dat wij voortvarend van start zijn gegaan, toen de inhoud van de richtlijn vaststond. Maar het is juist deze materie waarover veel belanghebbenden en vele deskundigen geraadpleegd worden. Ik heb de indruk dat dit zowel mijnerzijds gebeurt als van de zijde van de leden van de Kamer. Dat lijkt mij een garantie voor een goed eindproduct.

Voorzitter! Het amendement op stuk nr. 9 staat op uw naam. Dat strekt ertoe dat de geschriftenbescherming voor computerprogramma's gehandhaafd wordt. Ik geloof evenwel dat dit strijdig is met de verplichting ingevolge de richtlijn. Anders lopen wij een risico. Ik weet dat er hooggeleerde pleitbezorgers van dit amendement zijn die menen dat geschriftenbescherming eigenlijk mededingingsrecht is. Ik wijs echter op de totstandkoming en de jurisprudentie van een en ander. Ik denk hierbij met name aan de uitspraak van de Hoge Raad van 25 juli 1965. Daaruit blijkt dat het hierbij echt gaat om een auteursrechtelijke regeling. De wetgever van 1911 overwoog: alles wat moet worden aangemerkt te behoren tot de rubriek boeken, brochures en alle andere geschriften, ook al bezit het niet de geringste letterkundige of wetenschappelijke waarde, is door wetsduiding geworden tot een werk van letterkunde, wetenschap of kunst in de zin dezer wetsvoordracht.

Voor het amendement is als argument aangevoerd dat het voorbereidend materiaal beter beschermd wordt, omdat dit weinig of geen auteursrechtelijke relevante elementen bevat. Maar dat wordt nu net niet onderschreven door de grote meerderheid van de nationale werkgroep die in het leven is geroepen. Integendeel, naar de mening van deze werkgroep is het voorbereidend materiaal meestal auteursrechtelijk van grote

betekenis, aangezien vele oorspronkelijke elementen bevat. Goed beschouwd, is dat ook logisch, aangezien het voorbereidend materiaal immers de bouwstenen bevat van het uiteindelijke computerprogramma.

Ik voeg hier direct aan toe dat ik wel een wijziging kan voorstellen. Dan zou ik in artikel 10, eerste lid, nieuw onderdeel 12, waarin van computerprogramma's gesproken wordt, het voorbereidend materiaal uitdrukkelijk kunnen vermelden. Dat is dus niet het aanvaarden van het amendement, maar daarmee kom ik wel een beetje in de richting van de wensen van de heer Jurgens. Wij hebben er tot nu toe van afgezien – dat moet ik ook even verklaren – omdat in de andere onderdelen van artikel 10 evenmin wordt verwezen naar voorbereidend materiaal. Dat doen wij daar niet en dan zouden wij het hier wél doen. Ik zeg nog maar eens nadrukkelijk dat voorbereidend materiaal voor auteursrechtelijke bescherming in aanmerking komt, als het origineel is. Wij moeten ook voor ogen houden dat de opsomming van artikel 10 louter een voorbeeldfunctie heeft. Er zijn nog wat meer argumenten te geven, maar die bewaar ik even voor de verdere discussie, omdat ik mij anders geheel uitput. Hetgeen de heer Jurgens voorstelt, moet ik met klem ontraden, wegens strijd met de richtlijn. Wij zouden problemen met de richtlijn krijgen.

Ik maak een overgang naar het amendement van de heer Jurgens op stuk nr. 10. Het amendement op stuk nr. 9 staat haaks op het amendement op stuk nr. 10. De heer Jurgens wil in het laatste amendement de uitzonderingen op het exclusieve recht uitbreiden. Waar de heer Jurgens met het amendement op stuk nr. 9 beoogt de bescherming uit te breiden tot niet-oorspronkelijke computerprogramma's – dit is immers het gevolg van de geschriftenbescherming – wil hij met het amendement op stuk nr. 10 bereiken dat de bescherming van oorspronkelijke computerprogramma's wordt ingeperkt. Daar zit een tegenstrijdigheid in. Ook aanvaarding van het amendement op stuk nr. 10 moet ik ontraden.

De **voorzitter**: Waarom is het een tegenstrijdigheid? Je kunt toch het

ene punt uitbreiden en het andere punt beperken?

Staatssecretaris **Kosto**: Het gaat over hetzelfde punt. Met het ene amendement wilt u niet-oorspronkelijke werken onder de auteursrechtelijke bescherming brengen. Dat is een van de essenties van de geschriftenbescherming. Daarbij wilt u dus een uitbreiding. U zegt op een goed moment: het is weliswaar niet origineel, maar wij moeten het toch ook maar onder de bescherming brengen. In het amendement op stuk nr. 10 wilt u de uitzondering op het exclusieve auteursrecht vergroten. Ik zie daar een tegenstrijdigheid in. Ik moet ook aanvaarding van het amendement op stuk nr. 10 ontraden.

Ik ga over naar het amendement van de leden Jurgens, Wolffensperger en Koetje, op stuk nr. 11. Dit amendement strekt ertoe, conform de richtlijn uitdrukkelijk in de wet vast te leggen dat het moet gaan om een veelevoudiging, vervaardigd door de rechtmatige verkrijger van een exemplaar van het werk. Hierover kan ik kort zijn: ik heb geen bezwaar tegen aanvaarding van dit amendement. Ik ben bereid om het over te nemen, tenzij minimaal één lid van de Kamer om stemming vraagt. In het laatste geval kan ik het niet overnemen. Dan zal het amendement in stemming komen, waarbij mijn oordeel «geen bezwaar» is. Ik kan dus leven met het amendement op stuk nr. 11.

Hetzelfde geldt voor het amendement van de heren Jurgens, Wolffensperger en Koetje, op stuk nr. 12. Dat amendement heeft een zelfde strekking als het vorige. Ook dat amendement kan ik steunen, omdat het een sequel is.

Voorzitter: Korthals

De heer **Jurgens** (PvdA): Bij het opstellen van dit amendement is ook nog de gedachte opgekomen om in plaats van het woord «verkrijger» het woord «gebruiker» te hanteren. Zou de staatssecretaris daar een voorkeur voor hebben?

Staatssecretaris **Kosto**: Ik wil dat nog even wegen. Wij zijn met het laboratorium bezig, maar u doet nu iets in een reageerbuisje. Ik moet dus even kijken hoe het er na

opwarming uitziet! Men zal overigens hebben begrepen dat ik geen bezwaar heb tegen aanvaarding van de amendementen op de stukken nrs. 11 en 12. Ik zal nog laten weten wat ik vind van het element dat u nu toevoegt. Daar kijken wij nog even naar.

Dan het amendement op stuk nr. 13, dat de namen draagt van de heren Jurgens en Koetje. Dat amendement strekt ertoe om de nu in artikel 45h, voorziene regeling – het gaat dan over het uitlenen van computerprogramma's – te schrappen. Het argument dat wordt gehanteerd, is dat de richtlijn het leenrecht niet regelt. Hier stuiten wij op iets waarover ik zojuist in mijn algemene inleiding sprak, dat in de considerans wordt opgemerkt dat uitlening buiten het toegepaste gebied van de richtlijn valt. Ik heb al duidelijk gemaakt dat ook als dat het geval is, wij het toch wel degelijk kunnen doen. En wij willen dat hier doen omdat wij menen dat er een gat ontstaat in de rechtsbescherming. Wij moeten met elkaar maar inschatten of dat al dan niet juist is. Er is uitvoerig over geschreven, ook in de schriftelijke voorbereiding. Mijn gewaardeerde medewerkers hebben dat nog eens voor mij gereproduceerd maar ik ga dat nu niet voorlezen want het staat perfect cursief gedrukt en u kunt het dus lezen. Als u daar behoefte aan heeft, wil ik reciteren. Maar ik denk, dat met het ontbreken van een regeling van het leenrecht, die lacune ontstaat. Dat zal voor de rechthebbenden niet aantrekkelijk zijn. Laat ik het zo zeggen, voorzitter, het niet regelen van het leenrecht zou een aanzuigende werking kunnen hebben, aangezien uitlenen in tegenstelling tot verhuren, zonder toestemming van de rechthebbende en zonder enige vergoeding kan plaatsvinden. Dan is het niet denkbeeldig – wij koesteren geen van allen illusies op dat vlak – dat kwade geesten hun activiteiten tot uitlenen bestempelen om zich aan iedere verplichting te kunnen onttrekken. Daarom moet ik dit amendement ontraden. Ik vraag met enige klem om daar nog eens naar te kijken, want dit is mijn overweging. Het slaat een gat waar wat minder positief ingestelde elementen in kunnen komen. Is de Kamer van mening dat dit een te verwaarlozen

gevaar is, is de Kamer van mening dat wij vooral restrictief moeten zijn bij richtlijnimplementatie, dan zal ik dat als een oordeel van de Kamer moeten aanvaarden. Ik vraag de indieners van het amendement wel om zich hier nog scherp op te beraden.

De heer **Jurgens** (PvdA): Ik wil een tegenvraag stellen, voorzitter. De staatssecretaris heeft een wetsvoorstel op stuk nr. 23 247 ingediend betreffende het uitlenenrecht. Waarom neemt hij het niet daarin op?

Staatssecretaris **Kosto**: Als u uw standpunt handhaaft zal dat het gevolg zijn, maar in de tussentijd valt er een gat want dat is nog wat verder weg en dat is het bezwaar. Waarom zouden wij uitstellen tot morgen wat wij heden kunnen doen? Ik begrijp namelijk dat u geen bezwaar heeft tegen de inhoud, maar slechts tegen het feit dat het hier gebeurt. Welnu, mijn argument is dat het een kwestie van tijd is. Inhoudelijk hoeven wij het niet oneens met elkaar te zijn.

De heer **Koetje** (CDA): Voor mijn fractie is een belangrijke overweging dat er, toen wij dit alles voorbereidden, een regeling in aantocht was die inmiddels gearriveerd is en wij zijn van plan die zeer voortvarend te behandelen. Het verwijt dat er een gat zou ontstaan, is zeer de vraag. Dat gat zou er nu ook moeten zijn en er zouden nu in de praktijk zeer gekke dingen moeten gebeuren. In de tijd hoeft er niet zoveel schade te ontstaan, zo dat al een reëel gevaar mocht zijn, in afwijking van de huidige situatie.

Staatssecretaris **Kosto**: Ik praat niet in termen van verwijt. Het is een simpele, feitelijke constatering dat er een periode aanbreekt waarin kwaadwillende elementen hun praktijken zouden kunnen uitoefenen in het gat dat ontstaat. Ziet de Kamer er geen bezwaar in en wil zij dat uitstellen, dan is dat voor mij een feit. Ik vraag nu slechts aan de leden om deze woorden in hun hart te overwegen. Ik zie dan wel wat zij ermee doen. Ik val natuurlijk niet om en ik word niet diep ongelukkig als zij het amendement handhaven. Maar zoals wij nu met elkaar bezig

zijn, in kalm overleg – er is geen sprake van verwijten – stel ik voor om het zo te doen. Hoe eerder hoe beter. Als de Kamer wil wachten omdat het beter is voor de systematiek, de schoonheid van ons handelen: het zij zo, maar misschien ben ik wat praktischer ingesteld.

De heer **Koetje** (CDA): Ik zie dit in de totale context waarin deze richtlijn uitgewerkt is in wetgeving. Ik wil niet verhelen dat het op onderdelen enige irritatie heeft veroorzaakt, mede naar aanleiding van commentaren van buitenaf. De staatssecretaris is zelf begonnen door op te merken waarom er soms meer in zit. Dit blijkt ook bij de buitenwacht aanleiding te geven tot verwarring en heeft geleid tot het voeren van nieuwe discussies, terwijl dat naar ons oordeel niet nodig was geweest. Maar hierover kunnen wij in het plenaire debat nog spreken.

Staatssecretaris **Kosto**: Voorzitter! Ik heb met respect naar de heer Koetje geluisterd en ik moet hem erop wijzen dat het verstandig is je over irritaties heen te zetten. Dat is ook beter voor zijn gezondheid.

De **voorzitter**: Het lijkt mij verstandig de bespreking van een wetsvoorstel en de daarbij behorende amendementen af te handelen alvorens wij met een volgend wetsvoorstel verder gaan. Dan kan na de inleidende woorden en het commentaar van de staatssecretaris het woord aan de leden worden gegeven. Het blijkt mij dat de aanwezigen hiertegen geen bezwaar hebben.

De heer **Koetje** (CDA): Een van de overwegingen om het amendement op stuk nr. 9 bij de indiening niet te ondersteunen was dat het amendement mij te ver leek te gaan. Ik vroeg mij daarbij ook af hoe het met het voorbereidend materiaal zat, wat voor verbetering vatbaar leek. De staatssecretaris is daarop al ingegaan. Het zou mij zeer welkom zijn als de staatssecretaris wellicht in overleg met de heer Jurgens op dat punt tot een preciezere formulering zou kunnen komen. Als dat in gemeen overleg niet mogelijk is, ben ik bereid op dat punt alsnog een amendement in te dienen.

Staatssecretaris **Kosto**: Ik heb zojuist een concreet voorstel gedaan.

De heer **Koetje** (CDA): Dat is mij dus welkom.

Ik heb nog een aantal vrij technische vragen, die ik beter nu kan stellen dan in het plenaire debat. Vanuit de advocatuur die met deze materie bezig is, is mij erop gewezen dat er strijdigheid zou bestaan tussen de considerans en de tekst van het wetsvoorstel op het punt van het herstellen van fouten in een programma. Een en ander hangt samen met overweging 17 van de richtlijn. Mochten de staatssecretaris en zijn ambtenaren niet zijn voorbereid op vragen op dit punt, dan zal ik het stuk waarop ik mij vragen baseer aan hen ter hand stellen, opdat er verder schriftelijk op kan worden ingegaan. Daarmee wordt dan ook voorkomen dat ik nu een saai verhaal ga houden.

Staatssecretaris **Kosto**: Als de voorzitter het goed vindt dat mijn ambtenaren op zo'n nieuw opkomend punt een toelichting geven, wat overigens gebruikelijk is in commissievergaderingen, dan zijn wij voldoende geprepareerd.

De heer **Koetje** (CDA): Mijn vragen hebben betrekking op overweging 17, artikel 5, lid 1, van de richtlijn, op artikel 9 van de richtlijn en op een aantal hiermee samenhangende zaken die nog niet geheel duidelijk zijn. Ik neem aan dat deze problematiek bij de ambtenaren bekend is.

De heer **Jurgens** (PvdA): Het komt de staatssecretaris en de ambtenaren blijkbaar bekend voor, maar mij niet. Misschien kan de heer Koetje aangeven waarom het gaat?

De heer **Koetje** (CDA): Het komt erop neer dat in de meeste wetten en wetsvoorstellen in andere landen, de bepaling van artikel 5, eerste lid, van de richtlijn letterlijk is overgenomen. Dat laat enige ruimte. Die bepaling luidt: tenzij bij overeenkomst uitdrukkelijk anders is bepaald, is voor de in artikel 4, onder a en b genoemde handelingen geen toestemming van de rechthebbende vereist wanneer deze handelingen voor de rechtmatige verkrijger

noodzakelijk zijn om een computerprogramma te kunnen gebruiken voor het beoogde doel, onder meer om fouten te verbeteren. Daar gaat het om. Ik wil de brief graag ter beschikking stellen aan de collega's. Dan kunnen zij het nog eens nalezen.

Dan kom ik bij het tweede punt. Uit hooggeleerde kring wordt de opmerking gemaakt dat de richtlijn ruimte geeft voor het toekennen van persoonlijkheidsrechten aan de maker van een programma, maar dat het wetsvoorstel die ruimte weer kleiner maakt. Graag verkrijg ik op dit punt een verduidelijking.

Tot slot vraag ik of de leesbaarheid van het wetsvoorstel wordt verhoogd als de term «een werk als bedoeld in artikel 10» etcetera wordt gewijzigd in «een computerprogramma».

De heer **Jurgens** (PvdA): Mijnheer de voorzitter. Ik heb de korte en krachtige reactie van de staatssecretaris op de amendementen zeer op prijs gesteld. Wij blijven in ieder geval op één punt van mening verschillen. Het amendement op stuk nr. 9 beoogt ook het klakkeloos kopiëren van computerprogramma's die een eigen karakter ontberen, te voorkomen. De staatssecretaris stelde zojuist een soort compromis voor. Dat komt wel tegemoet aan het probleem van de bescherming van het voorbereidend materiaal, maar niet aan de normale bescherming zoals opgenomen in de geschriftenbescherming. Als wij praten over geschriftenbescherming, gaat het om computers. Geschriften en computers, een buitengewoon rare combinatie. Maar er zou sprake moeten zijn van een zekere consistentie in de bescherming ten aanzien van «geschriften», in de betekenis daarvan die in de jurisprudentie is ontstaan rond de Auteurswet, zodat het ook gaat om computerprogramma's. Ik zie niet in waarom dat niet zou kunnen gebeuren. Als de staatssecretaris het ermee eens is dat het voorbereidend materiaal meer bescherming behoeft, vraag ik hem waarom deze gemakkelijke weg, namelijk de toepassing van de geschriftenbescherming, daarbij niet kan worden gevolgd. Waarom gaat de algemene geschriftenbescherming te ver? Ik verneem graag de reactie van de staatssecretaris in tweede termijn.

Ook aanvaarding van het

amendement op stuk nr. 10 is door de staatssecretaris ontraden. Het gaat erom dat een aantal uitzonderingen wordt gemaakt in deze uitwerking van de richtlijn, hetgeen dat wat in de Auteurswet staat over de citeervrijheid, de nieuwsvoorziening, de toepassing bij onderwijs niet van toepassing verklaart. Het is aardig om op een inconsistentie tussen twee amendementen te wijzen. Maar het is nog beter om in te gaan op het argument dat naar voren is gebracht, namelijk dat hier een stuk van de Auteurswet wordt uitgezonderd en wel op het punt van de computertoepassing. Dat is bij het normale auteursrecht wel aanwezig. De uitzonderingen voor de citeervrijheid, de nieuwsvoorziening, de toepassing bij onderwijs worden niet op de computerprogramma's toegepast. Ik zie niet in waarom dat niet het geval zou hoeven te zijn. Daarom heb ik op dit punt een amendement ingediend. Graag hoor ik dus van de staatssecretaris waarom de uitzonderingen voor dit onderwerp niet zouden moeten gelden.

Vervolgens kom ik te spreken over de amendementen nrs. 11 en 12. De staatssecretaris heeft grootmoedig te kennen gegeven dat hij voor het voorgestelde wel kan voelen.

Staatssecretaris **Kosto**: Voorzitter! Waarom spreekt de heer Jurgens van «grootmoedig». Na gemeen overleg zijn wij het eens geworden.

De heer **Jurgens** (PvdA): Voorzitter! Ik probeer met nadruk de grootmoedigheid van de staatssecretaris aan te geven. Dat moet hem toch welgevallig zijn. Het ging mij echter om het gestelde in artikel 5, lid 1 en 2, van de richtlijn. In de ene tekst wordt het woord «verkrijger» gebruikt en in het andere staat «gebruiker». Ik wist niet welke term ik in het amendement zou moeten gebruiken. De inconsistentie zit in de richtlijn. Hierover wil ik nog graag iets van de staatssecretaris horen.

Vervolgens kom ik toe aan de vraag of je vreemde onderwerpen moet gaan opnemen bij de implementatie van richtlijnen. Allereerst wil ik een principiële reactie geven op de eerste opmerking van de staatssecretaris. Het gaat mij daarbij om het al dan niet zorgvuldig volgen

van hetgeen in de richtlijn staat. Naar mijn mening zou het de afhandeling van implementatiewetten zeer ten goede komen als zo weinig mogelijk werd afgeweken van de tekst van een richtlijn. Vele richtlijnen laten ruimte voor een discretionaire bevoegdheid van de nationale wetgever. Dan is de vraag aan de orde op welke manier van die discretionaire bevoegdheid van de wetgever gebruik wordt gemaakt. Dat is de normale gang van zaken. Het is echter ook mogelijk dat de richtlijn in haar bepalingen duidelijk is. Uit het voorlopig verslag blijkt, dat door mijn fractie op een zeer groot aantal punten, ik meen op 32 punten, is gewezen op het feit dat afgeweken is van de tekst van de richtlijn zonder dat duidelijk werd gemaakt waarom dat nodig was. Dat is één van de redenen waarom het voorlopig verslag langer op zich heeft laten wachten en waarom de medewerkers van de staatssecretaris langer hebben moeten werken aan de memorie van antwoord. Het zou de vlotheid van behandeling dus ten goede komen als men zo dicht mogelijk bij de tekst van de richtlijn bleef. Dat geldt niet alleen als het om deze onderwerpen gaat, maar in het algemeen. Deze manier van werken zou ook in de Kamer kunnen bevorderen dat wij de wetten die typisch alleen een uitwerking of implementatie van een richtlijn zijn, hier een speciale procedure kunnen geven, zoals ook in andere landen van de Gemeenschap te doen gebruikelijk is. In mijn hoedanigheid van voorzitter van de vaste Commissie voor EG-zaken wil ik daaraan ook mijn medewerking geven. Wij kunnen die speciale procedure echter alleen aanhouden als wij zeker weten dat de regering niet andere dingen heeft binnengesmokkeld en dat zij zich dus houdt aan hetgeen in de richtlijn staat.

Nu is hier een bepaling over het uitleenrecht de tekst binnengesmokkeld. Ik begrijp wel waarom de staatssecretaris deze bepaling nuttig vond. Hij wil natuurlijk in het Gefüge van het recht dat hij mede helpt scheppen geen lacunes laten vallen. Mijn fractie heeft er echter behoefte aan om over uitleenrecht te spreken in het kader van het uitleenrecht en om dat niet te doen in het kader van computerprogramma's. Ik kan de staatssecretaris verzekeren, dat wat

deze Kamer betreft, alles zal worden gedaan om het intussen ingediende wetsontwerp op dit punt zo snel mogelijk te behandelen. Daarbij willen wij aan een dergelijke bepaling ook aandacht besteden. Ik neem aan, dat dat aanleiding zal geven tot het opstellen van een nota van wijziging bij dat andere wetsontwerp, het wetsontwerp onder nr. 23 247. Ik verwacht dat de behandeling daarvan niet op enig probleem van onze kant zal stuiten als blijkt dat die bepaling past in het totaal van de wetgeving over uitlening. Die bepaling is nu echter niet aan de orde, zodat ik er niet over kan praten. Dat is de reden waarom wij aldus gehandeld hebben. Bij de behandeling van de ontwerpamendementen die wij bij de behandeling van het volgende wetsontwerp bespreken, zal blijken dat in dat kader een ander, soortgelijk amendement is ingediend. Ik moet de staatssecretaris en zijn medewerkers dus krachtig op het hart drukken, dat zij niet moeten proberen te smokkelen, want de douane die in deze Kamer zit let daar nauwkeurig op.

Los van het voorgaande wil ik nog over een ander ontwerp iets zeggen. Ik kan mijn aantekeningen hierover echter niet zo gauw vinden. Misschien mag ik straks nog gebruik maken van een derde termijn.

De voorzitter: U krijgt een heel korte derde termijn. Dat kan vanwege de tijd die wij lijken te hebben. Ik wil nu het woord geven aan de staatssecretaris, die zelf kan uitmaken wanneer hij het woord overgeeft aan zijn ambtenaren.

Staatssecretaris Kosto: Voorzitter! Smokkelen gebeurt altijd in het verborgene. Als iets openbaar is, dan is dat wel het proces van wetgeving in gemeen overleg met de Staten-Generaal, eerst op schrift en daarna mondeling. Smokkelen is onoorbaar. Ik heb geprobeerd duidelijk te maken dat ik niets binnengesmokkeld heb. Ik heb een glasheldere overweging gegeven waarom ik van mening was dat het leenrecht in dit wetsvoorstel een plaats moest vinden, waartoe overigens de hele regelgeving zowel nationaal als internationaal ons het recht geeft. Als de Kamer het risico gering schat dat hier een opening

komt voor kwade elementen om hun voordeel te doen ten koste van rechthebbenden, het zij zo. Dan zullen wij de materie behandelen in een volgend wetsvoorstel. Dat is echter mijn overweging. Het heeft niets met smokkelen te maken. Het heeft te maken met het inschatten van de verantwoordelijkheid die ik heb tegenover de samenleving en rechthebbenden. Ik kom tot deze conclusie. De Kamer zegt dat het wel zal meevallen. Het zij zo, maar er is niks gesmokkeld. Iedereen zal ook in het openbaar zien dat de Kamer deze inschatting maakt.

Ik wil nog ingaan op de 32 punten waarop wij volgens de heer Jurgens afwijken van het simpel verplaatsen van de inhoud van de richtlijn in ons nationale recht, wat de voorkeur heeft van de heer Jurgens en van de heer Koetje; van de Kamer, want samen vormen zij, hoe eenzaam zij hier ook zitten, toch een meerderheid. Ik wil nog eens heel nadrukkelijk zeggen waarom wij niet uit pure eigenwijsheid, maar op goede gronden soms wat meer doen dan het simpel vertalen van die inhoud. Ik geef toe dat er landen zijn die gewoon bij een wet een paragraafje aanhangen met de inhoud van de richtlijn. Wij hebben op tal van terreinen die in richtlijnen aan de orde komen al regelgeving. Wij moeten de inhoud van de richtlijn inpassen in de bestaande regelgeving. Dat kan betekenen dat je een andere systematiek en een andere terminologie kiest, uiteraard met behoud van de inhoud van de richtlijn. Wij hebben, voortvarend land als wij zijn, op allerlei terreinen waar richtlijnen ontstaan al een geschiedenis liggen. Dat is een reden waarom wij soms de inhoud van de richtlijn niet letterlijk overnemen. Zelfs met respect voor de gedachte van de Kamer, die ik graag wil honoreren, om ons te beperken tot de feitelijke inhoud, is dat een reden waarom je iets anders doet.

Het andere punt gaf ik zonet al aan. Het betreft de inschatting: er doet zich een wetgevende gelegenheid voor; wij kunnen een probleem wellicht wat sneller oplossen dan anders. Ik heb dat net al besproken. Dat kunt u aannemen of verwerpen. Ik volg u wel in de geest, maar dit is voor alle duidelijke

lijkheid de verklaring waarom wij het doen.

De heer **Koetje** (CDA): Het viel mij bij de behandeling van dit wetsvoorstel op dat de tekst van de richtlijn en de interpretatie ervan die de staatssecretaris heeft gekozen soms mijlener afstonden van datgene wat de werkgroep ziet die mede ten grondslag heeft gelegen aan de Nederlandse inbreng. Als je vervolgens ziet dat de gedachtenlezingen in de raads werkgroep niet volgbaar en niet controleerbaar zijn – dat is wat mij betreft een manco in de Europese besluitvorming – dan wordt het toch heel vervelend als dergelijke discussies weer gaan ontstaan, als de discussies al gevoerd zijn. Dat is voor de Kamer ontzettend lastig. Vandaar dat ik met de heer Jurgens zeg: regering, houd u nu zo dicht mogelijk bij de richtlijn, want dat voorkomt allerlei problemen.

Staatssecretaris **Kosto**: Voorzitter! Dat laatste respecteer ik. Daar ben ik het ook mee eens. Dat is op zichzelf gewoon het beste, maar toch. Artikel 189 van het EG-verdrag verplicht tot het implementeren van de inhoud van een richtlijn en laat vorm en middelen over aan de lidstaten. Wij zijn daar creatief in. Ik kan niet vermijden dat buitenstaanders die geleerd zijn daar soms een opvatting over hebben. Ik tref ook menigmaal aan dat de ene geleerde bejaht wat de andere verneemt. Dat is nu eenmaal zo. Wij hebben voor iedere opvatting weer een eigen deskundigheid. Dat zou ons kunnen inspireren tot het onafhankelijk trekken van eigen standpunten. Ik heb trouwens niet de indruk dat de werkgroep in grote meerderheid in verwarring is, zoals de heer Koetje stelt. Ik zie wel dat zich daarin op bepaalde punten meerderheden en minderheden aftekenen. Ik geloof dat wij in het auteursrecht wel zouden kunnen spreken van scholen. Wat ook een overigens zeer respectabel fenomeen is, is dat sommige van de hooggeleerden nog weer als advocaat optreden en relaties hebben met bepaalde belangen uit het veld. Je ziet dan op een goed moment alles bij elkaar komen. Dat moet ons nu juist brengen tot een zekere onafhankelijkheid. Dat bespreken wij hier in alle openheid.

De richtlijn met haar hele voorgeschiedenis is daarbij een gegeven.

Ik ben het met de heren Jurgens en Koetje eens, dat wij op een goed moment niet overcreatief moeten zijn en niet meer moeten willen dan waartoe de richtlijn gebiedt. Onze afwegingen daarbij betreffen de systematiek van de wet en de inpassing daarvan. In dit concrete geval van het leenrecht grijpen wij de mogelijkheid aan om iets eerder te regelen dan anders mogelijk zou zijn. Daarvan heb ik gezegd: als de Kamer een andere inschatting maakt, dan zij dat zo. Hier is evenwel helemaal geen sprake, zoals een beetje de suggestie is, van een soort geïnstitutionaliseerde eigenwijsheid van de staatssecretaris of zijn medewerkers. Ik heb de afwegingen gegeven. De Kamer volgt ons en kijkt ernaar; alles is controleerbaar. Wij hebben echt niet de intentie om deze gelegenheid aan te grijpen om vruchten van eigen creativiteit, die misschien niet zo relevant zijn, stiekem in te voegen, laat staan dat wij die zouden willen smokkelen.

De heer Koetje is ingegaan op het amendement-Jurgens op stuk nr. 9. Ik heb aangeboden om het voorbereidend materiaal van computerprogramma's op te nemen in artikel 10. De heer Jurgens wil met zijn amendement de geschriftenbescherming van gelding doen zijn voor computerprogramma's. Artikel 1, lid 3, van de richtlijn stelt de originaliteit echter heel nadrukkelijk als vereiste. Eén van de kenmerken van de geschriftenbescherming is evenwel dat originaliteit daarbij geen vereiste is. Zouden wij de computerprogramma's onder de geschriftenbescherming brengen, dan zouden wij tegelijkertijd het regime van «het is niet vereist dat men origineel is» meenemen. In artikel 1, lid 3, van de richtlijn staat:

«Een computerprogramma wordt beschermd wanneer het in die zin oorspronkelijk is, dat het een eigen schepping van de maker is. Om te bepalen of het programma voor bescherming in aanmerking komt, mogen geen andere criteria worden aangelegd».

Hieruit blijkt dat de geschriftenbescherming niet toereikend is, zoals ook de Raad van State heeft uitgesproken. Het gaat daarbij immers om een andere regeling. Ik houd dat de heer Jurgens voor; hem nog wat

meer dan de heer Koetje, want die schijnt op dit punt meer overtuigd te zijn van mijn gelijk. Voor zover er nog bezwaren bestaan bij de heer Jurgens, ben ik bereid om ook het voorbereidend materiaal uitdrukkelijk te vermelden in artikel 10, eerste lid, nieuw onderdeel 12. Dan ben ik toch enigszins tegemoet gekomen aan wat de heer Jurgens wil. Ik kan hem evenwel absoluut niet volgen als hij ook de computerprogramma's onder de geschriftenbescherming wil brengen.

Voorts sprak de heer Koetje van een door de advocatuur opgemerkte strijd tussen de considerans en enkele artikelen. Ik verzoek u, voorzitter, daarover mevrouw Meijer het woord te geven.

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Meijer.

Mevrouw **Meijer**: Voorzitter! Het gaat hierbij inderdaad om een onduidelijkheid. Je kunt in ieder geval zeggen dat de letterlijke tekst van de richtlijn niet geheel dekt wat in de considerans is opgenomen. Ik verwijs dan naar overweging 17. In de Nederlandse tekst wordt uitdrukkelijk gezegd dat een en ander inhoudt dat het laden of in beeld brengen dat noodzakelijk is voor het gebruik van een rechtmatig verkregen kopie van een programma, alsmede het corrigeren van fouten, niet bij overeenkomst mag worden verboden. De heer Koetje wijst er terecht op dat de aanhef van artikel 5, waarin de uitzonderingen worden vermeld, in dat opzicht verwarring wekt. Daar wordt immers met zoveel woorden gezegd: tenzij bij overeenkomst uitdrukkelijk anders is bepaald.

Historisch gezien, is dit een voorbeeld van de wijze waarop de snelle afronding van EG-wetgeving tot minder fraaie resultaten kan leiden. Dit aspect is door Nederland altijd met zeer veel klem op het niveau van de EG aan de orde gesteld, omdat wij van mening zijn dat dit soort handelingen niet bij contract kunnen worden verboden. Noch het laden, noch het in beeld brengen, noch het corrigeren van fouten kon contractueel uitgesloten worden. Dat zou voor de gebruiker tot zeer onwenselijke en onpraktische situaties leiden. In de laatste fase van de behandeling van de

concept-richtlijn is, om Nederland tegemoet te komen, de considerans aangepast. Helaas is de tekst van de richtlijn niet overeenkomstig de considerans aangepast.

Het boek van mevrouw Czarnota, een medewerkster van de commissie die nauw bij de totstandkoming van deze richtlijn betrokken is geweest, maakt duidelijk dat de wijze waarop de richtlijn in Nederland geïmplementeerd wordt wel strookt met de gedachten die daaraan ten grondslag liggen. Helaas is een en ander in de richtlijn niet met zoveel woorden tot uitdrukking gekomen. De heer Koetje wijst er terecht op dat in de Duitse en de Engelse wetgeving de tekst van artikel 5 van de richtlijn letterlijk is overgenomen. In de toelichting op de Duitse wetgeving wordt wel verwezen naar de considerans. De Duitse wetgever stelt dat de inhoud van die uitzondering moet worden gelezen in het licht van die considerans.

De heer **Koetje** (CDA): Wat betekent dat concreet voor deze wetgeving? De harmonisatiegedachte staat toch voorop? Acht landen hebben deze richtlijn op een bepaalde manier verwerkt.

Mevrouw **Meijer**: In artikel 45j van het wetsvoorstel is de interpretatie verwerkt zoals in de discussie in Brussel is overeengekomen. In de laatste zin staat duidelijk dat die handelingen niet bij overeenkomst kunnen worden verboden. Wel is het mogelijk dat in het contract ten aanzien van die handelingen nadere voorwaarden worden gesteld. Het gebruik van programmatuur kan beperkt worden tot een aantal computers. Die vrijheid is er wel. Conform de inhoud van overweging 17 van de considerans van de richtlijn is het echter niet mogelijk die handelingen volstrekt uit te sluiten. Wij moeten erkennen dat de tekst van de richtlijn niet helemaal weergeeft wat er in de considerans staat.

De heer **Koetje** (CDA): Dat is heel mooi, maar het gaat om de praktische werking. Software-bureaus en dergelijke hebben met de Nederlandse wet te maken en ook met elf andere wetten, waar kennelijk iets anders in staat.

Staatssecretaris **Kosto**: Het gaat om artikel 45j.

De heer **Koetje** (CDA): Is dat artikel, ook in de interpretatie, gelijk aan wetgeving? Als dat het geval is, behoeft de tekst niet gewijzigd te worden.

Mevrouw **Meijer**: Hetgeen Nederland in artikel 45j onder woorden heeft gebracht, is een juiste interpretatie van de richtlijn. Zo zal ook in de andere landen de rechter, daarnaar gevraagd, de richtlijn moeten interpreteren. De considerans is een essentieel onderdeel van de richtlijn.

Staatssecretaris **Kosto**: Uit de woorden van mevrouw Meijer blijkt politiek gezien dat Nederland zich rechtzinnig heeft opgesteld, maar dat in de haast van de besluitvorming op het laatst iets moois teloor is gegaan. Dat hebben wij nu echter in onze regelgeving gerepareerd. Zonder vrees voor komende jurisprudentie denken wij verder te kunnen gaan.

De heer **Koetje** (CDA): Het wordt kennelijk tijd voor een discussie op Europees niveau over de kwaliteit van de Europese wetgeving.

Staatssecretaris **Kosto**: Er is altijd plaats voor een discussie op Europees niveau. Mevrouw Meijer, die zeer goed is ingevoerd in deze materie, laat mij weten dat deze discussie gaande is. Wie weet wat wij deze eeuw nog ter zake kunnen ervaren.

De heer Koetje meende gehoord te hebben dat met dit wetsvoorstel de persoonlijkheidsrechten worden verminderd. Mijns inziens is dat niet het geval. De richtlijn laat dit punt volledig open. Er is geen sprake van dat de richtlijn gebiedt tot vermindering van persoonlijkheidsrechten en het is ook niet onze intentie.

Ik heb aanneming van het amendement van de heer Jurgens op stuk nr. 10 ontraden om de volgende redenen. De richtlijn kent een gesloten stelsel van uitzonderingen. Alleen voor zover de richtlijn een bepaald aspect niet regelt, zijn andere regelingen toegestaan. Ik verwijs naar het zojuist besproken stuk over het leenrecht. Ook uit de considerans van de richtlijn blijkt

deze opzet heel duidelijk. Ik verwijs dan naar overweging 17, waarin wordt gesproken van een beperkte uitzondering en ik verwijs naar overweging 21 waarin staat «alleen in deze zeldzame gevallen». Voor zover wij een andere implementatieregeling kennen, vindt de door de heer Jurgens bepleite uitbreiding ook nergens navolging, bijvoorbeeld ook niet buiten dit land. Mevrouw Meijer noemde zojuist het boek van mevrouw Czarnota, waarin het gesloten karakter van het stelsel besproken wordt. Ik noem ook nog «The computer law and security report 1993», waarin op blz. 113 een artikel staat over de Engelse implementatiewetgeving en ik weet dat dit de heer Jurgens zeer zal aanspreken. Daarin wordt ook gewezen op dit restrictieve karakter. Het argument van de heer Jurgens dat een restrictief stelsel van uitzonderingen in strijd is met artikel 10, eerste lid, van de Berner Conventie, waarin het citeerrecht wordt geregeld, is niet juist. De landen die partij zijn bij de Berner Conventie hebben de vrijheid om in afwijking van laatstgenoemd artikel een grotere bescherming aan rechthebbenden toe te kennen. Dat kan men vinden in artikel 19 van de Berner Conventie. Dus een gesloten stelsel geldt voor zeer zeldzame gevallen en dat verdraagt zich niet met een uitbreiding van uitzonderingen. Dat is mijn stelling en dus moet ik de heer Jurgens met de nodige klem vragen, zich hierop te bezinnen. In ieder geval moet ik aanneming van het amendement ontraden.

De heer **Jurgens** (PvdA): Er is een heel praktisch probleem bij onderwijs en bij de vakbladen. Men zou in een vakblad niet mogen citeren uit een computerprogramma en men zou in het onderwijs geen gebruik mogen maken van een computerprogramma, terwijl daarover juist in de Auteurswet uitzonderingen zijn gemaakt, met redelijke argumenten omkleed overigens.

Staatssecretaris **Kosto**: Voorzitter! Ik heb gewezen op de implementatie van de richtlijn en op het karakter van de richtlijn. De heer Jurgens pleit er voortdurend voor dat wij niet meer moeten implementeren dan de richtlijn toestaat. Ik ben nu zo

ondeugend om op te merken dat nu er sprake is van zo'n situatie waarin de richtlijn iets niet toestaat, de heer Jurgens de tekst juist wil uitbreiden.

De heer **Jurgens** (PvdA): Daarover kunnen wij van mening verschillen.

Staatssecretaris **Kosto**: Ik stel met grote nadruk, met kracht van argumenten en met een keur van verwijzingen dat het hier om een gesloten stelsel gaat. De heer Jurgens wil dat stelsel uitbreiden. Dus ik zou bijna zeggen – met alle respect – dat hij zichzelf tegenkomt, omdat hij nu meer wil interpreteren dan de richtlijn toestaat. Daar ligt een probleem. In ieder geval moet ik aanneming van het amendement ontraden. De heer Jurgens kent nu mijn standpunt en wij zullen elkaar in de plenaire vergadering tegenkomen. Ik hoop echter dat de heer Jurgens dan zelf tot de conclusie zal zijn gekomen dat dit niet goed mogelijk is.

Dan kom ik op het overnemen van de amendementen op de stukken nrs. 11 en 12. Ik heb gezegd dat ik deze amendementen wil overnemen tenzij één van de kamerleden daar bezwaar tegen heeft. Dan moet er gestemd worden. Ik moest nog een opmerking maken over de term «gebruiker».

De **voorzitter**: U stelt dus voor, het overnemen plenair te laten gebeuren?

Staatssecretaris **Kosto**: Sowieso kan er alleen overgenomen worden als er geen oppositie tegen is. Onlangs kwam dit ook voor bij de behandeling van de Vreemdelingenwet toen één lid van de Kamer, vertegenwoordigende een kleine fractie, nog nader beraad nodig had. Dan wordt er gestemd over het amendement, maar dan ligt het oordeel van de regering klaar. Dus het is een kwestie van pragmatisch handelen. Ik zou de heer Jurgens nog laten weten of de gewijzigde term beter ingepast kan worden. Hij zou dat dan in zijn amendement kunnen wijzigen. Wij kunnen aldan naar bevind van zaken handelen: overnemen of erover laten stemmen. Ik neem aan dat niemand er bezwaar tegen heeft dat wij dat ondershands met de heer Jurgens regelen, want

het is in het openbaar besproken.

De heer **Jurgens** (PvdA): Als een en ander mij aanleiding geeft om mijn amendement te wijzigen, kan iedereen dat zien.

Staatssecretaris **Kosto**: Natuurlijk, wij smokkelen nooit en doen alles in het openbaar!

Mevrouw **Meijer**: De heer Koetje heeft een opmerking gemaakt over de leesbaarheid. Hij wil in artikel 10 de term «een werk» vervangen door de term «computerprogramma». Onze formulering sluit aan bij andere artikelen in de Auteurswet waarin op dezelfde wijze wordt verwezen naar werk. Het is een kwestie van uniformiteit in de formulering.

Staatssecretaris **Kosto**: Over het amendement inzake het leenrecht verschillen wij van inzicht. Ik hoop dat de kamerleden tot de conclusie kunnen komen dat een en ander nu moet worden doorgezet. Als zij echter tot een andere conclusie komen, berust ik geredelijk daarin.

De **voorzitter**: Hiermee is de behandeling van het wetsvoorstel Wijziging van de Auteurswet 1912 in verband met de rechtsbescherming van computerprogramma's (22 531) beëindigd.

De heer **Koetje** (CDA): Zal dit wetsvoorstel zo snel mogelijk plenair worden behandeld?

De **voorzitter**: Zodra de agenda dit toelaat en het verslag gereed is, zal een korte plenaire behandeling plaatsvinden.

Wij gaan over tot de bespreking van het wetsvoorstel Wijziging van de Auteurswet 1912 inzake het reprografisch verveelvoudigen van geschriften (22 600). Wij houden dezelfde procedure aan als bij het vorige wetsvoorstel. Ik geef de staatssecretaris het woord voor enige inleidende opmerkingen.

Staatssecretaris **Kosto**: Ik zal het kort houden, want er moet ook nog iets overblijven voor de plenaire behandeling. Ik beperk mij tot de nog niet ingediende, maar denkbare amendementen. Wellicht dat er dan op basis van hetgeen wij bespreken

geen amendementen ingediend hoeven te worden.

Het gaat bij het reprografiewetsvoorstel om reparatiewetgeving. Artikel 17 van de Auteurswet uit 1912 is op dit moment een dode letter, waaraan iets gedaan moet worden. Er is een denkbaar amendement tot wijziging van artikel 16h, tweede lid, waarvoor de heren Koetje en Jurgens zouden tekenen. Dit amendement zou de strekking hebben, de hoogte van de reprovergoeding te laten vaststellen door een stichting. Nu wordt de hoogte vastgesteld bij algemene maatregel van bestuur. In de toelichting op het wetsvoorstel is aangekondigd dat de vergoedingen worden aangepast, hetgeen een nieuwe algemene maatregel van bestuur met zich brengt, zo neem ik aan. De heren Koetje en Jurgens hebben naar mijn indruk hun gedachten ontleend aan de thuis-kopieregeling. Dat ligt voor de hand. Wij moeten echter de vraag onder ogen zien of een en ander ook geschikt is voor het reprorecht. Anders dan bij de thuis-kopieregeling zijn er hier allerlei categorieën van betalingsplichtigen te onderscheiden. Dat is een groot verschil. Ik denk daarbij aan de overheid, bibliotheken en ondernemingen. Er worden voor verschillende doeleinden verschillende soorten geschriften vermenigvuldigd. Omdat het allemaal zo verschillend is, is het dan ook te verwachten dat rechthebbenden zullen proberen om meer differentiatie in de vergoedingen te brengen, afhankelijk van de aard van het geschrift en het doel van de kopie.

Wat in die situatie verloren gaat, is de simpele eenvoud van de huidige prijsstelling. Het wordt veel ingewikkelder. In het huidige reprobeksluit wordt alleen onderscheid gemaakt tussen enerzijds kopieën die worden gemaakt door de overheid, bibliotheken en instellingen van wetenschappelijk onderwijs en anderzijds kopieën die door andere onderwijsinstellingen worden gemaakt. Differentiatie betekent naar mijn inschatting niet alleen moeizamer verlopende onderhandelingen, met het niet ondenkbare risico dat de onafhankelijke voorzitter van de stichting in die situatie uiteindelijk de vergoedingshoogte moet vaststellen, maar ook extra administratieve lasten voor de gebruikers. Differentiatie in prijsstelling is immers alleen

te effectueren als de kopieerders administreren welke geschriften van welke rechthebbenden in welke hoeveelheden worden gekopieerd. Ik denk dat die kopieerders dat niet zullen toejuichen. Nu zit ik hier niet om hun gejuich te registreren, maar ik merk het toch maar even op.

Als men dat nu eens goed bekijkt, komt daar, als zich inderdaad de praktijk zou ontwikkelen dat de voorzitter van de stichting beslist, nog bij dat men dan verdraaid dicht in de buurt komt van een algemene maatregel van bestuur zoals wij die nu kennen. Daar kan de Kamer altijd nog invloed op uitoefenen en met betrekking tot de stichtingsvoorzitter is dat wat moeilijker. Het spreekt vanzelf dat in het kader van deze laatstgenoemde procedure, namelijk de AMvB, betalingsplichtigen en rechthebbenden zullen worden gehoord over de voorgenomen aanpassing.

Ik heb over dit punt nog een opmerking, maar dat betreft de formulering van het huidige tweede lid van artikel 16h, die misschien niet helemaal is zoals die zou moeten zijn. Het amendement, zoals het er in concept uitziet, is dus wellicht niet helemaal correct geformuleerd. Misschien is dat een punt dat niet eens meer aan de orde hoeft te komen, omdat ik hoop dat mijn opmerkingen overtuigend genoeg zijn om de heren Jurgens en Koetje ertoe te brengen om dit amendement niet in te dienen. Het is dus «leven uit de hoop» wat ik op dit moment doe.

Er is ook het denkbare amendement met betrekking tot artikel 16i, tweede en derde lid. Dat betreft de vervanging van de eigen rechtsorganisatie met exclusieve incassobevoegdheid door een op basis van volmachten optredende organisatie. Dat is een amendement van de heer Jurgens.

De heer **Jurgens** (PvdA): Even voor het gemak en voor een snelle verwijzing: er staat een nummer linksboven op het amendement.

Staatssecretaris **Kosto**: Dat is geen nummer, maar een code.

De heer **Jurgens** (PvdA): Het is even voor ons gemak.

Staatssecretaris **Kosto**: Ik neem

aan dat de code voor Koetje-Jurgens of voor Jurgens-Koetje staat.

De **voorzitter**: Ja, de code is makkelijk te ontcijferen.

Staatssecretaris **Kosto**: De code is JK1. Dat doet ook een beetje aan schepen denken.

De **voorzitter**: De code staat voor concept-amendement nr. 1 van de heren Jurgens en Koetje.

Staatssecretaris **Kosto**: Ik hoop te mogen spreken van een denkbaar concept. Dan kom ik nu toe aan KJ2 en KJ2a. Er was eens een sportverslaggever die altijd zei: aan namen heb ik niets, rugnummers moet ik hebben. Daar moet ik nu een beetje aan denken. Het gaat om de amendementen met betrekking tot artikel 16i, tweede en derde lid, en betreffende de vervanging van de eigen rechtsorganisatie met exclusieve incassobevoegdheid door een op basis van volmachten optredende organisatie. Dat is de verbale omschrijving. Het zijn twee amendementen en zij zijn volgens mij allebei ontworpen door de heren Jurgens en Koetje. Dat verontrust mij juist wat meer. Als ik zie dat de geachte leden afzonderlijk willen amenderen, ben ik minder ongerust dan als ik de geachte leden samen zie optrekken. Naar mijn oordeel hebben deze amendementen tot gevolg dat de klok wordt teruggedraaid in plaats van gelijkgezet, want naar mijn oordeel wordt de effectueerbaarheid van de regeling door deze amendementen gefrustreerd. Ik probeer dat toe te lichten. De repropregeling van 1974 voorzag niet in een exclusief bevoegde incasso-organisatie. Dat bleek het manco te zijn. Inning was overgelaten aan het particulier initiatief. De door auteursrechthebbenden en uitgevers opgerichte Stichting reprorecht kreeg pas voet aan de grond, nadat zij in 1985 was aangewezen als exclusieve incasso-organisatie voor het door artikel 16b en het daarop gebaseerd Reprobesluit bestreken besluit. Voordien werd zij door betalingsplichtigen gewoon onvoldoende gelegitimeerd geacht. Nu heeft de stichting dank zij de wettelijke incassobevoegdheid met de meeste onder het Reprobesluit vallende categorieën kopieerders bevredigende

overeenkomsten gesloten.

Deze positieve ervaringen moeten ertoe leiden, denk ik, dat voor het hele reproterrein een exclusieve incasso-organisatie tot stand komt. Het werkt anders niet, is mijn betoog. Het amendement zal de onwerkbaarheid van het wetsvoorstel in de hand werken. Dit is een van de hoofdpunten van het onderhavige wetsvoorstel. Wij zien het als reparatiewetgeving en deze reparatie wordt hierdoor ongedaan gemaakt. Daarom ben ik er zo tegen. Als men dit soort amendementen wil indienen, hoeven wij het wetsvoorstel niet in te dienen. Ik roep beide leden dus op, deze wijziging niet door te zetten.

Ik kom tot het voorstel tot wijziging van artikel 16i, derde lid, waar de heer Koetje voor zou tekenen. Ik heb begrepen dat dit nog niet op papier staat.

De **voorzitter**: Zelfs vage gedachten van de heer Koetje worden besproken.

Staatssecretaris **Kosto**: Laat ik dit maar overslaan.

De **voorzitter**: Als de heer Koetje er in tweede termijn op ingaat, is er reden voor de staatssecretaris om erop te reageren, niet nu.

Staatssecretaris **Kosto**: Dan kom ik tot het amendement van de heer Jurgens op artikel 17, aangegeven met JK1. Gesteld wordt door de heer Jurgens dat er onvoldoende rechtsgrond is om kopieerders het totale aantal kopieën te laten opgeven. Ik denk dat daarbij uit het oog wordt verloren dat het beperken van de opgaveplicht tot de reprorechtelijke kopieën een enorme administratieve last meebrengt, vooral voor de betalingsplichtigen. Zij zullen dan moeten bijhouden wat gekopieerd wordt en zij zullen moeten beoordelen of het gekopieerde auteursrechtelijk relevant is. Gezien de grote aantallen en de diversiteit van kopieerders, alsmede de grote variëteit van geschriften is dat heel veel gevraagd aan zowel discipline als know-how. Ik veroorloof mij hierbij de opmerking dat de fractie van de heer Jurgens – misschien heeft hij er zelf voornamelijk de hand in gehad – bij herhaling heeft opgemerkt dat de regering de mogelijkheden voor de

vergoedingsplichtige om een adequate administratie bij te houden overschat. Dat is terug te vinden op de pagina's 5 en 6 van het eindverslag. Hier wringt iets naar mijn smaak. Ik houd de heer Jurgens voor dat hij wat overschat. Ingevolge het amendement vervallen de maatregelen ter effectuering van de opgaveplicht, vervat in de tweede zin van het eerste lid en het tweede lid van artikel 17.

Deze maatregelen zijn nodig om betalingsplichtigen tot medewerking te dwingen en de regeling uitvoerbaar te maken. Weer die uitvoerbaarheid! Naar deze maatregelen zal vanzelfsprekend alleen worden gegrepen als anderszins niet tot een regeling is te komen. Als de incasso-organisatie te snel of arbitrair haar toevlucht neemt tot deze maatregelen, kan de kopieerder zich wenden tot het college van toezicht of tot de rechter.

Het slot van de tweede zin bevat een omkering van de bewijslast. Dat is te beschouwen als het sluitstuk van de in ernst oplopende maatregelen van artikel 17. De leden zullen weten, dat deze wettelijke omkering van de bewijslast op zichzelf niet uniek is. Het is overigens niet onwaarschijnlijk dat ook de rechter tot de omkering van de bewijslast zal komen, gezien het feit dat alleen de vergoedingsplichtige wetenschap heeft aangaande hetgeen is gekopieerd. Het is ook een algemene regel dat het bewijs rust op degene die het gemakkelijkst in staat is om dat bewijs te leveren. Alleen de kopieerder weet dat dus.

Ik herhaal dat ingevolge jurisprudentie degene die over de relevante gegevens beschikt, in de regel ook al belast wordt met het bewijsrisico. De betalingsplichtige moet desgevraagd aan de incasso-organisatie opgave doen van het aantal reprorecht-plichtige kopieën en de voor de repartitie noodzakelijke gegevens en gegevensdragers ter inzage geven. Verder is de incasso-organisatie bevoegd, op basis van de gegevens waarover die beschikt, een inschatting te maken van het aantal reprorecht-plichtige kopieën, als de kopieerder niet aan zijn opgaveplicht voldoet of partijen niet tot overeenstemming komen over het aantal reprorecht-plichtige kopieën. Deze schatting is niet uit de lucht gegrepen, maar berust, zoals

gezegd, op concrete gegevens. Deze schatting geldt tussen partijen als vaststaand, behoudens tegenbewijs door de kopieerder.

Ik kan nog verder gaan, maar ik kom toch alvast tot de conclusie dat het amendement de uitvoerbaarheid van de regeling ondermijnt en tot een grote administratieve belasting van met name de kopieerders leidt. Daarom moet aanvaarding van het amendement met de nodige klem worden ontraden.

Ik heb nog een wijzigingsvoorstel voor artikel 35d. Dat amendement, JK2, zal worden ingediend door de heren Jurgens en Koetje, als hun beraad tot concretisering komt. Dit strekt ertoe, in de strafbepaling ter zake van de opgave aan de Stichting reprorecht de twee woorden «of onvolledige» te schrappen. Daar zit ik niet zo mee; ik ontraad aanvaarding van dit amendement niet zo sterk als ik zojuist heb gedaan bij een aantal andere overwegingen. De indieners van het amendement achten de term te onbepaald. Maar hetzelfde kan ook gezegd worden over de in artikel 35d gebruikte term «onjuiste».

Beide medewerkende dames hebben een en ander nagevraagd bij de Stafafdeling wetgeving publiekrecht. Daarvan hebben wij geleerd dat door het schrappen van het begrip «onvolledige» in deze strafbepaling geen gat ontstaat. Het begrip «onjuist» wordt in de jurisprudentie ruim uitgelegd en omvat ook «onvolledig». Overigens wordt in soortgelijke strafbepalingen in de Auteurswet reeds gesproken van «onjuiste of onvolledige». En a contrario redeneringen moeten voorkomen worden.

Ik voel niet de behoefte om bedroefd te zijn, als de leden van de Kamer besluiten om dit amendement in te dienen. Ik zal aanvaarding daarvan dus niet met klem ontraden.

Ik kom nu te spreken over het amendement JK3 ter zake van artikel II, onderdeel 3. Dit strekt tot wijziging van artikel 32 van de Wet op de naburige rechten in die zin dat de nu in dit artikel vervatte discriminatie op grond van nationaliteit wordt geschrapt. De voorstellers zijn van mening dat deze materie moet worden geregeld in het onlangs ingediende wetsvoorstel tot implementatie van de len/verhuur-richtlijn. Met enige schroom durf ik

de veronderstelling uit te spreken dat de potentiële voorstellers uit het oog verliezen dat de Wet op de naburige rechten nu in strijd is met artikel 7 van het EG-verdrag en dat Nederland het risico loopt, in gebreke te worden gesteld door de Europese Commissie, indien de wet niet snel wordt aangepast. Dan zou de Commissie zich baseren op artikel 169 van het EG-verdrag.

De heer **Jurgens** (PvdA): Hoe komt de staatssecretaris erbij dat het nu in strijd is met artikel 7? Voordat de eindtermijn van de implementatie van de richtlijn daar is, is het er nog niet in strijd mee.

Staatssecretaris **Kosto**: Er zijn ook voorzienbaarheden. Je kunt op een gegeven moment een inschatting maken van een strijdigheid die zal ontstaan. Dit is een wezenlijk punt. Wij hebben het eerder aan de orde gehad. Nederland is op dit punt bezig met open ogen – zou ik bijna zeggen – strijdigheid met EG-recht te creëren, met bovendien het risico dat er financiële claims komen van gedupeerde rechthebbenden. Ik denk hierbij aan Belgische kunstenaars. Het is zeer wel denkbaar dat zij ons met financiële claims benaderen. Wij zien dan wellicht de smaad onder ogen van een procedure waarbij wij in gebreke worden gesteld. Ik denk dat dit geen onzin is, geen wilde gedachten zijn. Daarom heb ik veel moeite met deze voorstellen.

Ik zal proberen, de zaak nog even uit te werken. In dit verband is interessant de conclusie van de advocaat-generaal bij het Hof van Justitie van de EG in de Phil Collins-zaak. In die procedure staat het direct werkende artikel 7 centraal. Ik citeer enkele overwegingen van de advocaat-generaal: «It would, however, be wrong to say that a rule discriminating against nationals of other Member States cannot be contrary to Article 7 simply because it is not caught by the specific provisions of Articles 48, 52, 59 and 60 of the Treaty. Otherwise Article 7 would cease to perform its gap-closing function.» En verder: «The application of the principle of non-discrimination is not dependent on the harmonization of national law; on the contrary, it is precisely in areas where harmonization has not been achieved that the principle of

national treatment assumes special importance.» Het derde en laatste citaat is: «By virtue of the first paragraph of Article 7 of the Treaty, the courts of a Member State must allow performing artists who are nationals of other Member States to oppose the unauthorized reproduction of their performances on the same terms as the nationals of the first Member State.» Ik moet aanvaarding van dit amendement ontraden, omdat aanneming ervan er zeker toe zal leiden – daar ben ik diep van overtuigd – dat de Commissie van haar bevoegdheden ex artikel 169 gebruik zal maken. Deze kwestie kan echt niet wachten tot behandeling van het leenrechtvoorstel. Ik zie dan ook een *periculum*. Ik kan mij voorstellen dat de potentiële indieners dat ook zien en dat zij van hun voornemen afzien.

De voorzitter: Het woord is nu aan de heer Jurgens en daarna aan de heer Koetje. Ik merk hierbij op dat ik het zeer zinnig vind om potentiële amendementen al tevoren in te dienen, opdat men daarover kan discussiëren. Daarvoor dank van de voorzitter.

De heer Jurgens (PvdA): Voorzitter! Ik hoop dat uw dank zover strekt, dat u kans ziet om een vorm te vinden waarin deze concept-amendementen bij het verslag gevoegd worden want anders is het verslag voor derden onleesbaar. Ik weet niet of het in deze opzet technisch mogelijk is.

In zijn laatste punt komt de staatssecretaris in warme bewoordingen op voor de gelding van het Europees recht. Daar hoeft hij mij niet van te overtuigen. Maar juist vanuit mijn opvattingen over het functioneren van het Europees recht zou ik geen doorslaggevende betekenis willen toekennen aan de uitspraak van een advocaat-generaal, want dan kunnen wij aan de gang blijven. De staatssecretaris zegt dat het «not dependent on harmonization» is maar in mijn opvatting gaat het Europees recht er nu juist van uit dat de lidstaten tot harmonisatie behoren over te gaan. Wanneer binnen een bepaalde periode die harmonisatie niet tot stand komt, is dat een andere kwestie maar in dit geval is men bezig met het voltooiën van die harmonisatie. In die tussenfase is er

geen reden om daarop vooruit te lopen. Die opvatting kan ook in de in verschillende buitenlandse talen gevatte jurisprudentie en bij verschillende geleerden teruggevonden worden. Voorshands wil ik aan mijn amendement vasthouden maar wellicht kunnen wij er in het openbare debat nog een laatste woord aan wijden. In ieder geval is het desbetreffende artikel II in strijd met de considerans van het wetsvoorstel. Daar zou de staatssecretaris over moeten nadenken want het heeft absoluut niets te maken met *reprorecht*. Dat zal hij toch willen toegeven! De considerans gaat over *reprorecht* en dit gaat over de reciprociteit van naburige rechten binnen de Europese lidstaten.

Staatssecretaris Kosto: Voorzitter! Ik ben gaarne bereid, de considerans aan te passen.

De heer Jurgens (PvdA): Dat is nog het minste en dan zal ik die ook moeten amendieren.

Ik neem aan dat collega Koetje de concept-amendementen KJ zal behandelen, dan zal ik mij over de concept-amendementen JK ontfemen.

De staatssecretaris heeft natuurlijk gelijk dat de wijziging van artikel 17 een zeer centraal punt in het geheel vormt. Hij zal ook begrepen hebben dat de overweging om met een wijziging te komen, te maken heeft met de grondslagen voor onze rechtsstaat. Hoeveel macht kunt je geven aan een incasso-organisatie? Kun je die zo veel macht geven dat degene die betalen moet in feite geen poot meer heeft om op te staan om te bewijzen dat hij te hoog is aangeslagen? Die problematiek speelt hier. De staatssecretaris meent dat het amendement een te hoge administratieve belasting voor de kopieerders met zich mee zou brengen. Als dat al het geval is, dan geldt dat ook voor het wetsvoorstel zoals het er nu ligt. Om te bewijzen dat de aanslag van de centrale incasso-organisatie onjuist is, zal de kopieerder immers moeten aantonen dat hij veel minder heeft gekopieerd en het is veel moeilijker om aan te tonen dat iets niet zo is dan om aan te tonen dat iets wel zo is. Dat is ook een bekende juridische problematiek.

De staatssecretaris beroept zich erop dat bij te snelle of te arbitraire

beslissingen van incasso-organisaties de commissie van toezicht in zou kunnen grijpen en dat de meest gereede partij toch het bewijs moet leveren. De meest gereede partij is hier degene die gekopieerd heeft. Die stelling zou men echter kunnen toepassen op tientallen wetsvoorstellen. In dat geval zou men degenen die bijstand ontvangen, moeten verplichten om aan te tonen dat zij geen bijstandsfraude plegen, enzovoorts. Nu is dat laatste wel meer een publiekrechtelijk recht dan dit puur civiele recht maar het geeft wel aan dat een dergelijke bewijslast niet gering is. Op zichzelf voel ik wel voor het standpunt van de staatssecretaris dat we de positie van de incasso-organisatie niet te zwak moeten maken want dan kan zij niet functioneren. Daarover bestaat geen verschil van mening. Als hij meent dat mijn oplossing te ver gaat, sta ik open voor discussie over de vraag hoe we er wel iets aan kunnen doen. Nu gaat het er mij evenwel om dat de positie van de incasso-organisatie onbehoorlijk sterk geformuleerd is in de wet. Ze staat op eenzelfde niveau als de belastingdienst; ook de belastingdienst kan mij een aanslag opleggen waarna ik moet bewijzen dat ik niet zo veel verdiend heb als waar de belastingdienst mij voor aangeslagen heeft. Om een particuliere organisatie, in dit geval de Stichting *reprorecht*, de gelegenheid te geven mij aan te slaan voor bedragen en te dwingen tot het leveren van tegenbewijs, gaat mij nogal ver. Dus als de staatssecretaris kans zou zien tussen nu en de openbare behandeling, wellicht in onderling overleg met de heer Koetje en mij en wellicht met de heer Korthals als deze zich daar geestelijk in wil bekwamen, naar een tussenoplossing te zoeken, zou ik daarvoor open staan. Mijn houding is niet «zo moet het zijn en anders niet», maar ik hoop wel van de kant van de staatssecretaris begrip te krijgen voor het probleem. Ik vind de zaak in ieder geval optisch slecht. De staatssecretaris kan dan wel zeggen dat het in de praktijk wel zal meevallen, maar als dat dan zo is, lijkt het mij wenselijk om dat «in de praktijk wel meevallen» ook op de een of andere wijze af te dwingen. Ik sta open voor een creatieve oplossing van dit probleem dat wel door de staatssecretaris wordt onderkend, maar

waarvoor hij tot nu toe geen oplossing heeft kunnen bedenken. Misschien lukt dat ons samen wel.

Wat het «onjuiste en onvolledige» betreft, ben ik dankbaar voor de wijze woorden die blijkbaar intern door de stafafdeling publiekrecht zijn gesproken. Ik kan daarmee alleen maar mijn voordeel doen.

Samenvattend merk ik op dat het een ieder duidelijk moet zijn dat mijn fractie begrijpt dat het regelen van deze materie niet eenvoudig is. Ik heb zelfs een wetenschappelijk vertoog in het Nederlands Juristenblad gelezen waarin dat als een onmogelijke opgave werd bestempeld. Ik begrijp dan ook zeer wel dat deze reparatiewetgeving ook de staatssecretaris moeite kost. Ik wil dan ook niet de zaak nog moeilijker maken of proberen de zaak onderuit te halen. Ik zoek een oplossing die beide partijen, de rechthebbende en degene die verplicht wordt rechten te betalen, aan hun trekken laten komen. Mijn pogingen tot amendering zijn erop gericht een zo billijk mogelijke afweging tot stand te brengen. Ik geef toe dat wij erover van mening kunnen verschillen wat billijk is.

De heer **Koetje** (CDA): Voorzitter! Er is een amendement voorbereid dat ertoe strekt om in artikel 16i, derde lid, de eerste volzin te wijzigen. Deze komt er in essentie op neer dat het college van toezicht expliciet in de wet wordt genoemd als toezichthoudend orgaan. Het is een vrij technische kwestie. Het college van toezicht is er al. Bij de behandeling van de wet Naburige rechten is ditzelfde geregeld en de staatssecretaris kan erop rekenen dat mijn fractie deze lijn wil doortrekken in alle wijzigingen ten aanzien van het auteursrecht die nog in de Kamer zullen worden behandeld.

De heer **Jurgens** (PvdA): Het feit dat de staatssecretaris pleitte voor het versterken van het functioneren van het college van toezicht, versterkt het standpunt van de heer Koetje.

Staatssecretaris **Kosto**: Ik kan nu bij interruptie al wel mededelen dat ik tegen de gedachtengang van de heer Koetje geen enkel bezwaar heb.

De heer **Koetje** (CDA): Dank u. Ik blijf problemen houden – ik zal hierop ook nog terugkomen in het plenaire debat – met de generieke regel rond de verslaglegging van regeringscommissarissen c.q. colleges van toezicht. Ik ben van mening dat de staatssecretaris niet zo'n afhoudend standpunt moet innemen ten aanzien van een schriftelijke verslaglegging. Ik vind dat in de uitwerkings-algemene maatregelen van bestuur schriftelijke verslaglegging moet worden bepaald. Ik stel dit niet voor het eerst aan de orde, maar de reactie is steeds dat het toch goed gaat en dat schriftelijke verslaglegging toch niet hoeft en dat er wel eens iemand langs komt. Mijn probleem is dat de Kamer geen controle heeft op wat er gebeurt. Ik verwijs naar kamervragen die het kamerlid Kosto indertijd stelde over hetzelfde onderdeel. Ik begrijp dan ook niet waarom de staatssecretaris dit niet gewoon als regel aan de regeringscommissaris wil meedelen en niet formeel wil verankeren. Ik hoop dat dit pleidooi ertoe leidt dat ik plenair geen moties hoef in te dienen.

Dan kom ik bij het punt van de stichting volgens het concept-amendement KJ1 op artikel 16h. Natuurlijk is bekeken hoe het op andere onderdelen van het auteursrecht gaat. De hoofdregel is dat of de rechter of een stichting de heffingen vaststelt. De minister, in concreto de staatssecretaris als vaststeller, is in de systematiek geen gebruikmaker. De staatssecretaris zei even tussendoor dat de Kamer dan in ieder geval nog invloed kan uitoefenen. Ik heb, evenals collega Jurgens, niet de ambitie om mij met tariefstellingen bezig te houden. Kern van de overwegingen is dat het erom gaat, te komen tot een praktische en te dragen heffing, die ook wordt geaccepteerd. De fractie van het CDA heeft die constructie vanuit de zelfreguleringsgedachte, zoals gekozen door ThuisKopie, ondersteund. Het lijkt mij voordelen te hebben dat de zelfregulerende werking ook op dit vlak gebeurt. Wij roepen in deze Kamer steeds dat de ministeries zich moeten beperken tot de kerntaken en de hoofdtaken. Ook uit dat oogpunt denk ik dat het ministerie deze taak best kan missen.

De staatssecretaris heeft een aantal tegenwerpingen gemaakt, die

ik eigenlijk wil betitelen als een «worst-case-scenario». Ik neem aan dat betalingsplichtigen en rechthebbenden paritair in zo'n stichting zijn vertegenwoordigd en dat er een onafhankelijk voorzitter is. Ik ga ervan uit dat de betrokken partijen onderling tot een zo praktisch mogelijke invulling komen, die voor het geheel aanvaardbaar is. Mocht men niet tot overeenstemming komen, moet de onafhankelijke voorzitter in wijsheid tot een evenwichtig oordeel komen dat recht doet aan beide partijen. Ik heb het gevoel dat de staatssecretaris nu wat tegenwerpingen maakt die misschien in bepaalde kringen van de stichting wel aantrekkelijk zijn. Misschien is het wel een uitkomst. Ik kom er bij de bespreking van een ander artikel nog wel op terug. Misschien vindt men het helemaal niet erg om in zekere mate te differentiëren. Maar men is er dan zelf bij. Men hoeft dan niet bij de Kamer of bij de staatssecretaris aan te komen met het verhaal dat het zo ingewikkeld geworden is. Men heeft het dan zelf gedaan. Dat vind ik een aantrekkelijke kant van zelfregulering. Deze argumenten tegen het beoogde amendement wilde ik toch maken. Ik ben nog niet zo ver om hier aan te kondigen dat ik overtuigd ben. De correcte formulering zal blijken uit het eventuele definitieve amendement.

Dan kom ik bij het concept-amendement KJ2 over de eigen rechtsorganisatie. Wij hebben al in het verslag aangegeven dat een hanteerbare en uitvoerbare regeling ook voor ons het motief is om aan dit wetsvoorstel steun te verlenen. Daar gaat het ook niet om. Het kernprobleem wordt gevormd door twee punten. Allereerst is er het feit dat de stichting wel erg veel bevoegdheden krijgt. Er is al gesproken over de omgekeerde bewijslast. Bovendien is er in de huidige structuur van de Stichting reprorecht enigszins sprake van een «closed-shop-gedachte». Alleen auteurs die zijn aangesloten bij de uitgevers die zich gemeld hebben, kunnen kennelijk in de repartitie deelnemen. Dat is niet eerlijk, want de auteur zou daarmee in een zwakke positie verkeren. Hij is dan afhankelijk van zijn uitgever. Daarom hebben wij over deze bepaling nagedacht en ons afgevraagd of

hiervoor iets anders te verzinnen zou zijn. De oplossing waaraan wij denken, heeft weer bezwaren; dat wil ik onderkennen. Ik wil mijn fractie ook wel adviseren om af te zien van het gestelde in het amendement onder KJ2, maar daar moet dan wel iets tegenover staan. Op twee punten zal er dan iets moeten gebeuren. Eerst moet klip en klaar helder worden, dat in het goed te keuren nieuwe stichtingsstatuut c.q. in het repartitieglement wordt bepaald dat er toegang is voor alle rechthebbende auteurs. Dat is punt één; dan punt twee.

Ik denk nu aan artikel 17. De staatssecretaris heeft onze wijzigingsvoorstellen hiervoor met klem ontraden. Ik kan mij daarbij wel iets voorstellen. Daarbij spelen de administratieverplichtingen ook weer een rol. Ik wijs er overigens op, dat ik naar aanleiding van het nadere commentaar van de RCO dit vraagstuk ook besproken heb met medewerkers van de RCO, ook vanwege hun zware kritiek op het punt van de bewijslast. Enigszins tot mijn verbazing, want ik had het niet helemaal verwacht, kon dat deel van de betrokkenen leven met het voorgestelde onder JK1. Met het aannemen van dat voorstel, zou echter een andere onevenwichtigheid ontstaan. Dan is er namelijk geen sprake meer van een sanctie. Dat is dan een bezwaar. Als je ervan uitgaat, dat er sprake moet zijn van een uitvoerbare en hanteerbare regeling, zou men op deze manier weer te ver naar de andere kant doorschieten. Hierop wil ik niet te ver doorgaan, maar ik vind wel dat eventueel tegenover het één iets anders gesteld moet worden. Het gaat hierbij ook om de vraag: wanneer maak je de ultieme stap? De staatssecretaris zal van mening zijn, dat uiteindelijk tot die vervelende procedure moet worden overgegaan en dat met de omgekeerde bewijslast moet worden gewerkt. In de brief van 20 augustus staat eigenlijk, dat degene die als het ware de klos is zelf het voortouw moet nemen en dat die zelf maar iets moet doen. Daarop komt het gestelde neer. Dit bracht mij op de volgende gedachte. Die wil ik nu graag verwoorden.

Gelet op de wetgevingssystematiek is het eigenlijk niet ordelijk om in de wet arbitrage verplicht te

stellen. Partijen zelf kunnen daarvoor zorgen. Zou men daarom in het tweede lid niet expliciet kunnen aangeven, dat die laatste stap pas dan aan de orde is als gezocht is naar vormen van bemiddeling, arbitrage enzovoorts? Daarom denk ik aan de mogelijkheid om ergens de zinsnede «in overleg met het college van toezicht» in te voegen. De bedoeling is hiermee aan te geven, dat het uitdrukkelijk de bedoeling van de wetgever is dat eerst naar andere vormen van vaststelling van de aantallen wordt gezocht en dat voordat de laatste stap in werking treedt – ik denk aan eenzijdige vaststelling – het college van toezicht daaraan zijn zegen geeft. Er wordt dan ook gesproken van «in overleg met». Dit zou het college van toezicht de mogelijkheid bieden om voor te stellen met partijen aan tafel te gaan zitten en om op die manier te bekijken of men de kwestie op een ordelijke manier kan oplossen. Dat is een beetje de gedachtengang.

De heer **Jurgens** (PvdA): De laatste zin van lid 2 van artikel 17 luidt: het door de rechtspersoon op grond van de vorige zin geschatte aantal reprografische verveelvoudigingen geldt tussen partijen als vaststaand, tenzij de vergoedingsplichtige bewijst dat bij de berekening van de vergoeding van een ander aantal moet worden uitgegaan. Ik begrijp dat de heer Koetje wil invoeren dat, voordat dit tussen partijen als vaststaand mag gelden, op zijn minst eerst het advies van het college van toezicht moet zijn ingewonnen.

De heer **Koetje** (CDA): Dat kan bemiddelen tussen partijen voordat die stap ingaat. Het is misschien een creatieve gedachte, maar ik denk dat er hierdoor weer evenwicht in kan worden gebracht.

Wat artikel 16b betreft, stel ik nog de vraag die ook in de brief van de RCO aan de orde komt, die erop neerkomt of onder «eigen gebruik» ook het maken van een kopie voor persoonlijke ontwikkeling mag gelden. Op het punt van het vertrouwelijk materiaal is daar nog steeds een discussie over. Alles afwegende volg ik de lijn van de staatssecretaris in zijn beantwoording. Ik zie met de beste wil niet dat je dat anders dan in een ordelijke wettelijke regeling

zou kunnen vastleggen. Het lijkt mij toch dat daar redelijke afspraken over te maken moeten zijn. In ondernemerskring heeft men het vaak over deregulering. Dit lijkt mij typisch iets wat misschien het bedrijfsleven zeer na gelegen is, maar ik zie de Stichting reprorecht toch ook een beetje als onderneming. Het lijkt mij dan ook dat men daar op een ordelijke manier uit moet kunnen komen, tenzij de staatssecretaris mij of de betrokkenen nog een praktische handreiking kan doen.

De **voorzitter**: Het is mijn bedoeling om dit mondeling overleg te eindigen om vijf over half twaalf, omdat de staatssecretaris om kwart voor twaalf aanwezig moet zijn in de plenaire vergadering. Vandaar dat ik een paar heel korte opmerkingen maak om duidelijk te maken waar de VVD-fractie staat, met name wat artikel 17 betreft.

De verplichting van artikel 17, lid 1, om desgevraagd onverwijld opgave te doen van het aantal reprografische verveelvoudigingen waarvoor een vergoeding verschuldigd is, is eigenlijk een onmogelijke opgave die door de stichting naar eigen inzicht en dan nog wel desgevraagd kan worden opgelegd. Dit betekent namelijk dat het hele jaar een administratie moet worden bijgehouden van de aard van al het gekopieerde materiaal en het doel van de kopieerhandeling. Dat lijkt irreal. Daardoor wordt het bovendien misschien een heel sterk machtsmiddel in de onderhandelingen voor de Stichting reprorecht. Als men deze opgave ook nog onverwijld moet kunnen doen, betekent dit dat permanent een dergelijk volstrekt onhaalbare administratie bijgehouden moet worden voor het geval er plotseling onverwijld opgave wordt gevraagd. Ik breng dit naar voren, omdat duidelijk moet zijn dat de VVD-fractie niet erg gelukkig is met de huidige formulering van artikel 17, lid 1. Ik kan u wel verklappen dat het concept-amendement van de heer Jurgens ons sympathiek voorkwam. Ik begrijp dat er ook bezwaren zijn, maar er moet naar het oordeel van onze fractie een oplossing worden gezocht.

Mijn tweede punt geldt artikel 17, lid 2. De bewijslastverdeling lijkt juridisch toch onverantwoord. Ik

dacht dat de heer Jurgens al het negatieve non probanda sunt uit het Romeinse recht aangaf, een klassieke opvatting die wij toch maar moeten handhaven. Die bewijsverplichting wordt, als men blz. 13 en 14 van de memorie van toelichting erop naslaat, alleen maar scherper. Daaruit blijkt immers dat de incasso-organisatie een aantal kan stellen en dan moet je maar bewijzen dat dit geschatte aantal niet juist is. Ook daaraan moet naar ons oordeel wel het een en ander worden gedaan.

In de nota naar aanleiding van het eindverslag wordt gesproken van het concept-reprobesluit. Is dat besluit te verwachten voor de plenaire behandeling?

Staatssecretaris Kosto: Voorzitter! Wij streven er inderdaad naar om dat concept-reprobesluit uit te brengen voordat de plenaire behandeling plaatsvindt.

Mevrouw Meijer: Het concept wordt dezer dagen aan de staatssecretaris voorgelegd.

Staatssecretaris Kosto: U zult zien dat ik dan snel werk. Als het echt dezer dagen is, dan komt het besluit voor het eind van deze maand naar de Kamer.

De heer Jurgens (PvdA): Tenzij u eigenhandig een geheel nieuw concept wilt maken.

Staatssecretaris Kosto: Maar dat includeer ik in mijn opmerkingen van zojuist. Dat is dus allemaal denkbaar. Soms moet je andere dingen dan even opzij zetten: first things first.

De voorzitter: En dat wordt dan vervolgens aan de Kamer ter informatie toegezonden.

Staatssecretaris Kosto: Zeker. Dat is ook de achtergrond van uw vraag, voorzitter. Als dat immers in het verborgene bleef, dan zou u er niet zo in geïnteresseerd zijn.

Uit sommige opmerkingen blijkt dat er op bepaalde punten enige beweging is om concept-amendementen wellicht niet in te dienen of anders te formuleren. Ik denk dat wij vanochtend niet erg ver kunnen ingaan op de vraag, hoe het dan anders zou moeten. Ik heb de hoofd-

lijnen van mijn denken op dit punt uiteengezet en proberen te beargumenteren. Ik ben er van harte toe bereid om hierover nog overleg te voeren met de leden van de Kamer, zoals ook heel gebruikelijk is. Het gaat dan om de vraag: hoe zouden wij onze gedachten het best kunnen formuleren, opdat rekening wordt gehouden met wat hier vandaag besproken is en toch ook met ons gevoelen? Ik ben daartoe dus bereid als maar niet op voorhand wordt aangenomen dat die medewerking leidt tot een soort aanvaarden van de gedachten. Dat kan absoluut niet.

De heer Jurgens maakte op een goed moment de opmerking: als het dan maar optisch in de wet komt te staan. Ik hanteer in dezen het begrip «pragmatisme». De heer Koetje zei dat het hier om een heel moeilijke materie gaat. De heer Jurgens wees erop dat in het Nederlands Juristenblad in dezen sprake was van «een vrijwel onmogelijke opgave». Ik wil hiermee pragmatisch omgaan met een open oog voor de praktijk, bijvoorbeeld ook als het gaat om de verdeling van de bewijslast. Je kunt daarbij niet alleen de Romeinen te hulp roepen, maar ook veel recentere jurisprudentie: de meest gereede partij, degene die het best kan leveren, krijgt in het civiele proces de bewijslast opgelegd. Dat kan hier natuurlijk ook. Dat soort pragmatistische overwegingen speelt dus een rol. Iets optisch in de wet zetten, dat dan misschien niet zo'n geweldige kracht of waarde heeft, acht ik wat bezwaarliker. Misschien dat wij dat in het gesprek met de heer Jurgens, waartoe ik dus van harte bereid ben, nog eens aan de orde kunnen stellen. De uitkomsten daarvan zullen dan natuurlijk in het openbare debat helder worden.

De heer Koetje heeft het woord «arbitrage» laten vallen. Hij heeft daarbij gezegd dat er een soort zegenende rol zou kunnen komen van de toezichthoudende instantie. Moet ik het zo begrijpen?

De heer Koetje (CDA): Als gereformeerde jongen heb ik niet zoveel verstand van zegeningen. Het gaat mij erom, een formulering te vinden die tot uitdrukking brengt dat er wel een proces in werking kan treden dat tot arbitrage leidt. Het gaat dan niet om een formulering

waarin staat dat arbitrage moet plaatsvinden.

Staatssecretaris Kosto: Wij moeten natuurlijk artikel 17 van de Grondwet voor ogen houden.

De heer Koetje (CDA): Dat begrijp ik. De ultieme regeling mag wat betreft in werking treden nadat inderdaad het college van toezicht heeft geconstateerd dat alle andere middelen uitgeput zijn. Dat is een betere formulering.

Staatssecretaris Kosto: Dat klinkt niet slecht. Wij zullen dit bekijken en de uitkomst in de plenaire behandeling bespreken. Dan is de laboratoriumfunctie van dit overleg weer van waarde geworden.

De heer Korthals heeft opgemerkt dat zijn partij niet gelukkig is met hetgeen in artikel 17 is geformuleerd. Ik hoop niet dat hij zich geïnspireerd voelt om de zojuist door mij sterk ontraden amendementen te steunen. Dat zou ik zeer betreuren. Ik heb al gesproken over de bewijslastverdeling en over het concept-reprobesluit. **Mevrouw Meijer** zal ingaan op de vraag over artikel 17, lid 2.

Mevrouw Meijer: Ik wijs erop dat de cascaderregeling er uiteindelijk toe kan leiden dat de schattingsbevoegdheid wordt gebruikt. In het tweede lid van artikel 17 staat dat de incasso-organisatie daartoe bevoegd is op basis van de gegevens waarover zij beschikt. Op basis van dit artikel is het niet mogelijk dat de Stichting reprorecht uit de losse pols vaststelt dat bijvoorbeeld f 3000 een redelijke vergoeding is voor het kopieergedrag. Er moet dus door de stichting materiaal zijn verzameld op basis waarvan die schatting uiteindelijk kan plaatsvinden.

Staatssecretaris Kosto: De heer Koetje heeft gevraagd naar de schriftelijke verslaggeving door toezichthouders. Hij heeft een reeds lang vertrokken kamerlid als een soort getuige opgeroepen. Zijn eigen overtuiging is voor mij echter al goed genoeg, want ik ben het met hem eens.

Voorzitter! Wij hebben de reageerbuisjes zien walmen en het hier en daar zien borrelen. Ik heb ook nog een deur in het laboratorium opengezet door naar de stafafdeling

wetgeving privaatrecht te verwijzen. Wij zeggen in het openbaar tegen elkaar dat wij voor het bijpunten van eventuele amendementen, met uiteraard de reserve die mijn positie met zich brengt, nog zullen overleggen. Het indienen van amendementen is uiteraard de verantwoordelijkheid van de leden van de Kamer. Binnenkort zal een en ander zichtbaar worden. Ik ben ervan overtuigd dat de plenaire behandeling aanmerkelijk bekort zal worden door het overleg van hedenmorgen.

De heer **Koetje** (CDA): Kan de staatssecretaris schriftelijk reageren op de nog niet beantwoorde informatieve vragen? Wil hij ook nog eens duidelijk maken hoe het zit met de eigen rechtsorganisatie in relatie tot het Europees verdrag inzake de rechten van de mens. De Orde van advocaten heeft hiernaar verwezen.

Staatssecretaris **Kosto**: Voorzitter! Ik heb er uiteraard geen bezwaar tegen om de punten die nog niet aan de orde zijn geweest na te lopen en eventueel op schrift te stellen. Op de laatste vraag van de heer Koetje kan ik nu ingaan. Gesteld zou zijn dat de wettelijke dwangaan sluitingen bij de Stichting reprorecht op gespannen voet staan met artikel 6 EVRM, waarbij het gaat om recht op toegang tot de rechter. Dan wordt verwezen naar EHRM van 27 augustus 1991. In die zaak is geconcludeerd dat klager niet in staat was geweest, zelfstandig en rechtstreeks te procederen tegen zijn cliënten inzake de verschuldigde betalingen, waarmee het recht op toegang tot de rechter was aangetast. Dit betreft een Griekse casus die sterk afwijkt van de materie die wij bespreken. Het ging om een bij KB aangewezen organisatie die bij uitsluiting bevoegd was om nakoming te vorderen van concrete vorderingen van concrete debiteuren. Het grote probleem bij de reprovorderingen is nu juist dat niet duidelijk is wat van wie te vorderen is. Doordat er hierdoor geen reële mogelijkheid is om in rechte op te treden, is er ook geen sprake van ontneming van een recht op toegang tot de rechter. Op hoog gezag kan ik de heer Koetje dit antwoord geven. Ik hoop dat hierdoor de plenaire vergadering kan worden bekort.

De heer **Koetje** (CDA): Zeker, dan zal ik plenair nog terugkomen op de toegang binnen de Stichting reprorecht zelf.

Staatssecretaris **Kosto**: Ik ben ervan overtuigd dat u daarop terugkomt.

De **voorzitter**: Ik dank de staatssecretaris en zijn ambtenaren voor de gegeven inlichtingen.

Sluiting 11.31 uur.

BIJVOEGSEL

CONCEPT-AMENDEMENTEN VAN DE LEDEN JURGENS EN KOETJE (JK1)

I
In artikel I, onderdeel C, wordt artikel 17 vervangen door:

Artikel 17

Degene die ingevolge artikel 16i tot betaling van de in artikel 16h bedoelde vergoeding is verplicht, is gehouden, voor zover geen ander tijdstip is overeengekomen, vóór 1 april van ieder kalenderjaar aan de auteursrechthebbende of de door deze gevolmachtigde persoon opgave te doen van het aantal reproductieve vervelvingingen dat hij in het afgelopen jaar van diens werken heeft vervaardigd en waardoor ingevolge artikel 16h een vergoeding verschuldigd is.

II

In artikel I, onderdeel E, artikel 35d, vervalt «, eerste lid.».

Toelichting

Er is onvoldoende rechtsgrond om bezitters van kopieerapparatuur opgave te laten doen van het totale aantal door hen vervaardigde reproductieve kopieën.

Er is voorts onvoldoende rechtsgrond tot invoering van de door de regering in artikel 17, eerste lid, tweede volzin, voorgestelde verplichting.

De in het door de regering voorgestelde artikel 17, tweede lid, bedoelde bindende schattingsbevoegdheid behoudens tegenbewijs is ongewenst en ontbeert voldoende rechtsgrond.

CONCEPT-AMENDEMENT VAN DE LEDEN JURGENS EN KOETJE (JK2)

In artikel I, onderdeel E, artikel 35d, vervalt «of onvolledige».

Toelichting

De woorden «of onvolledige» dienen te vervallen, aangezien deze te onbepaald zijn voor de hier bedoelde – strafrechtelijk gesanctioneerde – verplichting.

CONCEPT-AMENDEMENT VAN DE LEDEN JURGENS EN KOETJE (JK3)

Artikel II, onderdeel 3, vervalt.

Toelichting

Het door artikel II, onderdeel 3, bestreken onderwerp behoort niet in dit wetsvoorstel te worden behandeld maar in het voorstel van wet tot wijziging van de Auteurswet 1912 en de Wet op de naburige rechten in verband met de richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 19 november 1992, PbEG 1992, L 346/61 betreffende het verhuurrecht, het uitleenrecht en bepaalde naburige rechten op het gebied van intellectuele eigendom (kamerstukken II, 23 247).

CONCEPT-AMENDEMENT VAN DE LEDEN KOETJE EN JURGENS (KJ1)

In artikel I, onderdeel B, wordt artikel 16h, tweede lid, vervangen door:

2. De hoogte van de in het eerste lid bedoelde vergoeding wordt vastgesteld door een door Onze Minister van Justitie aan te wijzen stichting waarvan het bestuur zodanig is samengesteld dat de belangen van de makers of hun rechtverkrijgenden en de ingevolge artikel 16i, eerste lid, betalingsplichtigen op evenwichtige wijze worden behartigd. De voorzitter van het bestuur van deze stichting wordt benoemd door Onze Minister van Justitie. Artikel 16g is van overeenkomstige toepassing.

Toelichting

De vaststelling van de vergoeding via onderhandeling c.q. rechterlijke vaststelling, zoals die ingevolge alle andere bepalingen met betrekking tot (billijke) vergoedingen in de Auteurswet en in de Wet op de

naburige rechten gelden, komt ook hier als aangewezen voor.

Ter voorkoming van een mogelijk te veel aan individuele te berechten geschillen wordt in dit amendement de constructie van de artikelen 16e en 16g van de Auteurswet 1912 voorgesteld.

CONCEPT-AMENDEMENTEN VAN DE LEDEN KOETJE EN JURGENS (KJ2)

I
In artikel I, onderdeel B, wordt artikel 16i, tweede en derde lid, vervangen door:

2. De betaling van de in het eerste lid bedoelde vergoeding dient te geschieden hetzij aan de maker of zijn rechtverkrijgende, hetzij aan de door deze gemachtigde rechtspersoon bedoeld in het vierde lid.

3. Voor bedrijfsmatige bemiddeling inzake inning en verdeling van de in het eerste lid bedoelde vergoeding is de toestemming vereist van Onze Minister van Justitie.

4. De in het derde lid bedoelde toestemming wordt door Onze Minister van Justitie slechts verleend aan een naar zijn oordeel representatieve rechtspersoon. De inning en verdeling van de in het eerste lid bedoelde vergoeding dienen te geschieden overeenkomstig een door Onze Minister van Justitie goed te keuren reglement.

5. De in het vierde lid bedoelde rechtspersoon staat onder toezicht van Onze Minister van Justitie. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere voorschriften gegeven betreffende de uitoefening van het toezicht.

II

In artikel I wordt na onderdeel D een nieuw onderdeel Da ingevoegd, luidende:

Da

Artikel 35a wordt vervangen door:

Artikel 35a

1. Hij die, zonder dat de vereiste toestemming van Onze Minister van

Justitie is verkregen, handelingen verricht die behoren tot een bedrijf als bedoeld bij artikel 16i, derde lid, of artikel 30a, wordt gestraft met een geldboete van de vierde categorie.

2. De in het eerste lid strafbaar gestelde feiten zijn overtredingen.

Toelichting

Het gevolg van het door de regering voorgestelde artikel 16i, tweede lid, te weten het ontnemen van de desbetreffende rechten aan de auteurs die het aangaat, is ongewenst.

De behoefte aan de door de regering voorgestelde bepaling is ook vergaand weggenomen door artikel 7:423 BW van de wet van 27 mei 1993, Stb. 309, i.w.tr. 1 september 1993.

Het amendement beoogt een rechtspersoon als de Stichting Reprorecht de exclusiviteit ten aanzien van de bemiddeling in het reprorecht te verschaffen, evenwel onverminderd de rechten van de auteur of diens rechtverkrijgende.

De redactie van het amendement sluit aan op de bestaande artikelen 30a en 35a Auteurswet 1912, alsmede bij de in het wetsvoorstel ontworpen tekst.

CONCEPT-AMENDEMENTEN VAN DE LEDEN KOETJE EN JURGENS (KJ2a)

I

In artikel I, onderdeel B, wordt artikel 16i, tweede en derde lid, vervangen door:

2. De betaling van de in het eerste lid bedoelde vergoeding dient te geschieden hetzij aan de maker of zijn rechtverkrijgende, hetzij aan een door deze gemachtigde rechtspersoon als bedoeld in het vierde lid.

3. Voor bedrijfsmatige bemiddeling inzake inning en verdeling van de in het eerste lid bedoelde vergoeding is de toestemming vereist van Onze Minister van Justitie.

4. De in het derde lid bedoelde toestemming wordt door Onze Minister van Justitie slechts verleend aan een of meer naar zijn oordeel representatieve rechtspersonen. De inning en verdeling van de in het

eerste lid bedoelde vergoeding dienen te geschieden overeenkomstig een door Onze Minister van Justitie goed te keuren reglement.

5. Een in het vierde lid bedoelde rechtspersoon staat onder toezicht van Onze Minister van Justitie. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere voorschriften gegeven betreffende de uitoefening van het toezicht.

II

In artikel I wordt na onderdeel D een nieuw onderdeel Da ingevoegd, luidende:

Da

Artikel 35a wordt vervangen door:

Artikel 35a

1. Hij die, zonder dat de vereiste toestemming van Onze Minister van Justitie is verkregen, handelingen verricht die behoren tot een bedrijf als bedoeld bij artikel 16i, derde lid, of artikel 30a, wordt gestraft met een geldboete van de vierde categorie.

2. De in het eerste lid strafbaar gestelde feiten zijn overtredingen.

Toelichting

Het gevolg van het door de regering voorgestelde artikel 16i, tweede lid, te weten het ontnemen van de desbetreffende rechten aan de auteurs die het aangaat, is ongewenst.

De behoefte aan de door de regering voorgestelde bepaling is ook vergaand weggenomen door artikel 7:423 BW van de wet van 27 mei 1993, Stb. 309, i.w.tr. 1 september 1993.

Het amendement beoogt een rechtspersoon als de Stichting Reprorecht de exclusiviteit ten aanzien van de bemiddeling in het reprorecht te verschaffen, evenwel onverminderd de rechten van de auteur of diens rechtverkrijgende.

Exclusiviteit op een bepaald gebied ligt in de rede. Evenwel is niet in te zien waarom op alle gebieden van letterkunde respectievelijk wetenschap per sé slechts één rechtspersoon werkzaam zou behoren te zijn.

De redactie van het amendement

sluit aan bij de bestaande artikelen 30a en 35a Auteurswet 1912, alsmede bij de in het wetsvoorstel ontworpen tekst.